

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 24.09.2024, klo 17:00 - 20:59

Paikka Rykmentinpuisto, kokoustila Everstiluutnantti, Rykmentintie 48

Käsitellyt asiat

- § 83 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 84 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 85 Talousarvio vuodelle 2025, tekninen lautakunta**
- § 86 Arviointikertomus 2023, Kasvun ja ympäristön toimialueen teknisen lautakunnan selvitys**
- § 87 Hyökkälän koulun käytöstä poistuvien tilojen purkaminen**
- § 88 Tuusulan uimahallin peruskorjauksen ehdotussuunnitelmien hyväksyminen**
- § 89 Helsingin seudun kuntien kaupunkipyöräpalvelu, Tuusulan kunnan osallistuminen hankintaan**
- § 90 Tuusulan viher- ja ulkoliikunta-alueiden kehittämissuunnitelma, Jokela, hyväksyminen**
- § 91 Ajoneuvojen siirtämistä ja hävittämistä koskeva taksa**
- § 92 Hyrylän uuden palvelukeskuksen katusuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen**
- § 93 Viranhaltijoiden päätökset**
- § 94 Ilmoitusasiat**
- § 95 Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Marjut Kylliäinen, puheenjohtaja
Kirsi Korpaeus
Ari Lopenen
Juha Partanen
Ilari Roihuvuo
Kirsti Ruislehto
Risto Rämö
Raimo Stenvall
Jorma Sulander, poistui 18:04
Cecilia Veikkolainen

Muut saapuvilla olleet

Timo Havukunnas, hallintopalvelusihteeri, sihteeri
Mikko Heikkilä (etäyhteys), hankesuunnittelija, poistui 19:30
Eikka Hiirros, nuorisovaltuuston edustaja, poistui 20:39
Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö
Mia Järvinen, kunnanpuutarhuri
Jukka-Matti Laakso, liikenneinsinööri
Kai Lange, tilapalvelupäällikkö
Riitta Laurila, suunnitteluarkkitehti, poistui 19:04
Jari Räsänen, tarkastuslautakunnan edustaja, poistui 20:11
Pirjo Siren, kuntakehitysjohtaja
Susanna Bärlund, talouspäällikkö, poistui 18:29
Tapio Kinnunen (etäyhteys), ulkopuolinen asiantuntija, Ramboll Finland Oy, poistui 17:25

Poissa

Janne Hermunen
Teresa Hellgren

Allekirjoitukset

Marjut Kylliäinen
Puheenjohtaja

Timo Havukunnas
Sihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Tuusulan asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Juha Partanen

Ilari Roihuvuo

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan nähtävänäolo
Julkaistu yleisessä tietoverkossa 27.9.2024

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 83

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Siren, kuntakehitysjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 84

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Siren, kuntakehitysjohtaja

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Ilari Roihuvuo ja Juha Partanen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, § 12,22.05.2024

Konsernijaosto, § 26,03.06.2024

Kunnanhallitus, § 230,10.06.2024

Kunnanhallitus, § 243,24.06.2024

Tekninen lautakunta, § 85, 24.09.2024

§ 85

Talousarvio vuodelle 2025, tekninen lautakunta

TUUDno-2024-1108

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta, 22.05.2024, § 12

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Hippeläinen

vs.talousjohtaja

Liitteet

1 TA2025 valmistelun tilanne, valtmk 22.5.2024

Kokouksessa annetaan tilannekatsaus vuoden 2025 talousarviovalmistelusta.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta päättää

- merkitä vuoden 2025 talousarviovalmistelun tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Konsernijaosto, 03.06.2024, § 26

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Hippeläinen

vs.talousjohtaja

Talousjohtaja esittelee talousarvion valmistelun tilannetta ja alustavaa talousarviokehyslaskelmaa sekä laskelman perusteita.

Ehdotus

Esittelijä: Heli Hippeläinen, vs.talousjohtaja

Konsernijaosto päättää

- merkitä asian tiedoksi
- antaa tarvittavat ohjeet jatkovalmistelua varten.

Kokouskäsitely

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vs. talousjohtaja Hippeläinen selosti asiaa kokouksessa.

Anna Yltävä saapui klo 15.29 asian käsittelyn aikana.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 10.06.2024, § 230

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Kunnanhallitus, 24.06.2024, § 243

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Hippeläinen

vs.talousjohtaja

Liitteet

1 Kehyslaskelma TA 2025, khall 24.6.2024

2 Talousarvion laadintaohje 2025, khall 24.6.2024

Perustelut

Toimintaympäristön kehitys

Vuoden 2023 heikko talouskehitys vähensi investointeja ja kotitalouksien kulutusta. Taantuma on ollut pidempi, kun aiemmin arvioitiin. Vuonna 2024 Suomen taloustilanne alkaa tasaantua, mutta kokonaisuutena ei odoteta kasvua viime vuoden prosenttien laskun jälkeen. Inflaation hidastuessa ja kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen myötä vuonna 2025 BKT:n odotetaan kasvavan 1,6 prosenttia. Vuonna 2026 kasvun odotetaan jatkuvan 1,5 prosenttia. (VM 25.4.2024)

Hintojen nousu hidastuu ja yksityinen kulutus kasvaa maltillisesti kuluvana vuonna. Vuonna 2025 yksityisen kulutuksen kasvun odotetaan nopeutuvan.

Asuinrakentamisen lasku jatkuu vuoden 2024 aikana, mutta suurin lasku on takanapäin. Vuonna 2025 asuntorakentamisen odotetaan toipuvan korkojen laskun myötä.

Työllisyyden määrän odotetaan vähenevän lievästi kuluvana vuonna, mutta kääntyvän uudestaan kasvuun talouden toipuessa ja hallituksen työllisyystoimien lisätessä työvoiman tarjontaa.

Suomen talous nousee taantumasta, mutta julkinen talous pysyy alijäämäisenä. Velkasuhteen kasvu jatkuu, mutta hidastuu.

Vuonna 2023 kuntien talous muodostui poikkeuksellisen hyväksi. Kunnallisveron tilityksissä näkyvät positiivisesti ennen verovuotta 2023 maksuunpannut kunnallisverot, jotka kertyvät vanhoilla veroperusteilla ja korkeammilla

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

tuloveroprosenteilla ja nostavat kuntien verokertymän tasoa väliaikaisesti. Kuluvana vuonna ei odoteta merkittävää verotulojen kasvua taloustilanteen heikon kehityksen vuoksi. Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä kasvattaa kunnallisverotuksen efektiivisyyttä poistamalla tulosta tehtävän ansiotulovähennyksen ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Kuntien verotulomenetysten korvauksia alennetaan kuitenkin muutoksen aiheuttamaa kunnallisverotuoton kasvua vastaavasti, mikä pienentää kuntien valtionosuuksia. Vaikka verotulojen kasvu pysyy vuosina 2025–2028 noin 4,2 prosentissa eli pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella, merkitsee se kunnille huomattavasti pienempiä lisätuloja kuin aiemmin.

Vuoden 2023 alusta voimaan tulleen hyvinvointialueuudistuksen sote-siirtolaskelmien vaikutukset näkyvät kuluvan vuoden valtionosuuksia vähentävästi ja vaikuttavat merkittävästi myös vuosiin 2025-2027. Sote-siirtolaskelmiin liittyvä valtionosuusvähennys kasvaa vuonna 2025 noin 150 milj. eurolla takaisinperittävien valtionosuuksien vuoksi. Lisäksi hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru hidastaa valtionosuuksien kasvua vuosina 2024–2027

TE-uudistuksen talousvaikutuksista

TE-palvelu-uudistus kasvattaa kuntien menoja ja vastaavasti valtionosuuksia vuodesta 2025 eteenpäin. TE-palveluiden järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus kohdennetaan kunnille valtionosuutena peruspalveluiden valtionosuuden kautta. Lisäksi työttömyysturvan rahoitusvastuun kasvu korvataan kunnille pysyvällä valtionosuuden lisäyksellä.

Kuntien toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan kokonaisuutena olevan miinuksella 2024-2026. Kuntatalouden näkymissä on suuria riskejä alaspäin. Riskejä lisää paitsi talouden yleinen epävarmuus niin myös epävarmuus verokehityksen vahvuudesta ja voimakas meno- ja investointipaine. Lisäksi julkisen talouden velkasuhteen ennustettu kasvu lisää julkisen talouden riskejä.

Tuusulan kunnan talous 2024

Tuusulan toimintamenojen osalta ylitysriskit liittyvät nopeasti kasvaneen lapsimäärän vaikutuksiin varhaiskasvatuksessa sekä yleisen hintatason voimakkaaseen nousuun. Tilikauden tulosennuste on 3,1 milj. euroa alijäämäinen (TA 0,02 milj. euroa). Mittavien investointien vuoksi kunnan velkamäärän kasvu jatkuu, ennusteen mukaan kunta velkaantuu talousarviovuoden aikana 62 milj. euroa.

Talousarviokehys 2025

Talousarvion laatimisohjeessa annetaan talousarvioehdotuksen laatimista, sisältöä ja rakennetta koskevat ohjeet sekä määrärahakehys valmistelun ohjeeksi. Vuoden 2025 talousarviokehityksen perustana on Tuusulan kuntastrategia. Tulo- ja menoarviot pohjautuvat 2023 tilinpäätökseen, Kuntaliiton vero- ja valtionosuusennusteisiin, toukokuun 2024 talouden toteumaan ja tilinpäätösennusteeseen, toimialueiden arvioimiin tulo- ja menolisäyksiin sekä tuottavuus- ja säästötoimiin vuodelle 2025.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Talousarviokehys laaditaan toimialueiden kokonaistuloille, kokonaismenoille ja investoinneille. Toimialueet puolestaan jakavat saamansa kehyksen palvelualueille ja tarvittaessa edelleen palveluyksiköille ja kustannuspaikoille. Tarkoituksena on varmistaa, että toimialueiden talousarvioehdotukset pysyvät annetun kehyksen sisällä.

Talousarviokehys on laadittu talousarviovuodeksi 2025. Taloussuunnitelmavuosien 2026 - 2029 luvut ovat alustavia, ja niitä tarkennetaan elo-syyskuun aikana erityisesti verotulojen, maanmyyntitulojen ja investointien osalta.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot ja valtionosuudet on arvioitu Kuntaliiton viimeisimmän ennusteen (huhtikuu 2024) pohjalta lisäten ennusteisiin Tuusulan väestösuunnitteen mukainen väestön kasvu sekä maltillinen arvio yhteisöveron ja kiinteistöveron kasvusta. Kuntaliiton seuraavat veroennusteet julkaistaan elo-syyskuussa. Valtionosuudet on arvioitu huhtikuun ennusteen mukaisesti.

Kunnan vuoden 2025 kehyslaskelman lähtökohtana ovat nykyinen ansiotuloveroprosentti 7,10 % sekä nykyiset kiinteistöveroprosentit. Seuraavassa taulukossa on esitetty kiinteistöveroprosenttien lain sallima vaihteluväli ja Tuusulan kunnassa noudatettavat veroprosentit vuosina 2024 ja 2025.

	Lain sallima vaihteluväli	Tuusulan nykyinen vero-%
Yleinen kiinteistövero	0,93 - 2,00	1,15
Maapohjan yleinen kiinteistövero	1,30 - 2,00	1,30
Vakituinen asuinrakennus	0,41 - 1,00	0,48
Muu asuinrakennus	0,93 - 2,00	1,35
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00 - 6,00	6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00 - 2,00	0,65

Toimintatulot ja -menot

Vuoden 2025 talousarviokehyksen pohjana ovat kunnan toimialueiden ennakoimat tulo- ja menolisäykset sekä kehysneuvotteluiden aikana määritellyt tasapainotustoimet. Menolisäyksiä on arvioitu erityisellä tarkkuudella ja vain välttämättömät lisäykset on otettu kehykseen mukaan. Tavoitteena on pitää vuoden 2025 alijäämä mahdollisimman maltillisena.

Käyttöomaisuuden myyntivoittojen arvioidaan nousevan kuluvaan vuodesta 1,5 milj. euroa ja asettuvan 11,7 milj. euroon. Maankäyttösopimuskorvausten arvioidaan laskevan kuluvaan vuodesta 4,0 milj. euroa eli 3,5 milj. euroon. Toimintatuloihin ei kohdistu muita merkittäviä muutoksia.

Ulkoisten toimintamenojen lisäksi (kunta ja vesihuoltoliikelaitos) esitetään talousarviokehyksessä nettona 12,4 milj. euroa (8,1 %) talousarvioon 2024 nähden. Vuoden 2025 toimintamenojen merkittävin kasvuun vaikuttava tekijä on TE-uudistus. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu ja työllisyysalueen toiminnan kustannukset ovat n. 4 milj. euroa. Henkilöstökulujen kasvuun vaikuttavat palkankorotukset n. 2,4 milj. euroa sivukuluineen sekä nopeasta kasvusta aiheutuva varhaiskasvatuksen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

henkilöstömenojen kasvu n. 1,5 milj. euroa. Lisäksi varhaiskasvatuksen palvelusetelikustannuksien kasvuksi arvioidaan n. 0,8 milj. euroa. Koulujen väistötiloista luopuminen vaikuttaa vuoden 2025 toimintamenoja vähentävästi n. 1 milj. euroa.

Toimialueet ovat toimintakatesitovia valtuustoon nähden. Toimintakate on esityksessä 118,1 milj. euroa, kasvua 10,5 %. Toimialueille kohdistuva talouskehyslaskelmien mukaiset toimintameno- ja tulotavoitteet sekä toimintakate vuodelle 2025 on esitetty liitteenä olevassa talousarviokehyslaskelmassa.

Vesihuoltoliikelaitos noudattaa talousarviovalmistelussaan kunnan taloudenpidon ohjeita ja periaatteita. Kunnan talouden suunnittelun lähtökohtana on, että vesihuollon toimintakatteen ei kasva vuonna 2025.

Rahoitus ja investoinnit

Rahoituslaskelman lähtökohtana on kuntastrategian mukaisten palveluverkko- ja infrainvestointien toteuttaminen. Talousarviovuoden investoinneiksi arvioidaan tässä vaiheessa 64 milj. euroa. Talonrakennushankkeisiin on varattu noin 29 milj. euroa, kuntatekniikan rakentamiseen noin 16 milj. euroa, vesihuollon investointeihin noin 8 milj. euroa sekä maan hankintaan 8 milj. euroa.

Vuosien 2026-2029 investoinnit ovat yhteensä n. 234 milj. euroa. Suunnitelmavuosien tarkennuksen yhteydessä investointeja tullaan vielä tarkentamaan. Tulevien investointien mittakaavaan vaikuttaa olennaisesti suurten koulurakennushankkeiden aikataulu ja toteutustapa sekä uusien asuin- ja yritysalueiden infran rakentuminen. Tulevien vuosien investointeja ja aikatauluja arvioidaan budjetointiprosessin aikana kriittisesti.

Tulorahoituksen riittämättömyydestä ja suurista investoinneista johtuen kunnan korollisten velkojen kasvu säilyy lähivuodet huomattavan nopeana. Kehyslaskelmassa vuoden 2025 toiminnan ja investointien rahavirta on noin 41 milj. euroa negatiivinen. Tulorahoitus ei riitä kattamaan investointien rahoitustarvetta 2026 - 2029 ja uutta lainaa otetaan merkittävästi. Vuonna 2025 kunnan lainamäärä ylittää 300 milj. euroa. Korkotason on arvioitu olevan keskimäärin 3,75 % uusille suojaamattomille lainoille. Mikäli kunnan lainamäärä kasvaisi kehyslaskelman mukaisesti, nousisivat korkokulut vuoden 2024 talousarviosta 2,7 milj. euroa vuoteen 2029, jolloin korkokulut olisivat noin 6,1 milj. euroa. Uusien lainojen määrää ja korkotasoa ja korkokuluja tarkennetaan talousarvioprosessin aikana.

Yhteenveto

Kuntatasoisen talouskehyn lähtökohtana on käyttötalouden pysyvä tasapaino, selkeästi ylijäämäinen talous taloussuunnitelmakaudella 2027 - 2029 sekä velkaantumisen hallittu kasvu. Lähivuosien raskaan investointiohjelman läpiviennin edellyttää kunnan veropohjan vahvistamista ja investointien voimakasta priorisointia.

Kaikkia tulo- ja menoeriä sekä erityisesti investointeja arvioidaan kriittisesti budjettiprosessin aikana. Henkilöstömäärän arvioinnissa otetaan huomioon lapsi- ja oppilasmäärien muutokset sekä kasvuinvestointien läpiviennin mahdollistaminen. Palveluverkkoa uudistamalla mahdollistetaan palveluverkon tiivistämiseen liittyvien säästöjen toteuttaminen sekä väistötilakustannusten poistuminen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Taloussuunnitelmavuosia koskeva kuntatasoiset tulos- ja rahoituslaskelmat päivitetään syksyn aikana. Lisäksi syksyn aikana päivitetään Kasvun ja talouden hallintaohjelman mukaiset laskelmat vuosille 2025 - 2034. Kasvun ja talouden hallintaohjelma tuodaan kunnan päätöselinten käsittelyyn talousarvion yhteydessä. Talousarviokehityksen mukaan Tuusulan kunnan (kunta + vesihuoltoliikelaitos) tulos asettuu vuonna 2025 noin 3 milj. euroa alijäämäiseksi. Taloussuunnitelmavuosien 2026-2029 osalta arviot tullaan päivittämään kasvun ja taloudenhallintaohjelman myötä, jotta tulos sekä toiminnan rahavirta asettuvat tasoon, joka mahdollistaa priorisoidun investointisuunnitelman toteutuksen ilman lainamäärän kohtuutonta kasvua.

Valtuuston päätös 17.6.2024 § 72 Ruotsinkylän koulun käytön jatkamisesta kasvattaa talousarvion kustannuksia. Kehyslaskelma on tehty sillä oletuksella, että Ruotsinkylän koulun käytöstä luovutaan elokuussa 2025. Vuoden 2025 osalta kustannusten lisäys elo-joulukuun ajalle on yhteensä 89 000 euroa. Suunnitelmavuosien osalta vuosittainen kustannusvaikutus on n. 255 000 euroa. Yhteenlaskettu kustannuksia lisäävä vaikutus vuosina 2025-2029 on n. 1,1 milj. euroa.

Ehdotus

Esittelijä: Salassapidettävät tiedot poistettu.

Kunnanhallitus päättää

- käynnistää vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025 - 2029 taloussuunnitelman valmistelun liitteenä olevaan kehyslaskelman mukaisesti
- hyväksyä vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025 - 2029 taloussuunnitelman laadintaohjeet.

Kokouskäsitely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, jäsen Ari Nyman ehdotti jäsen Laura Åvallin kannattamana, että talousarviokehityksessä alijäämä olisi 0 euroa. Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, on asia ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat Nymanin tekemään muutosehdotusta, äänestävät "EI".

Suoritettussa äänestyksessä annettiin:

- 8 "JAA"-ääntä (Outi Huusko, Kalle Ikkela, Arto Lindberg, Karita Mäensivu, Mika Mäki-Kuhna, Lilli Salmi, Johanna Sipiläinen, Mika Timonen)
- 5 "EI"-ääntä (Elisa Laitila, Kati Lepojärvi, Ari Nyman, Anna Yltävä, Laura Åvall)

Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen kunnanhallituksen päätökseksi.

Vs. talousjohtaja Heli Hippeläinen selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Sanna Senelius-Piiparinen
sanna.senelius-piiparinen@tuusula.fi
taloussuunnittelupäällikkö

Liitteet

- 1 Talousarvio 2025, kasvu ja ympäristö, tekninen lautakunta, TL 24.9.2024
- 2 TA 2025 Investoinnit, TL 24.9.2024
- 3 Projektipäällikkö kunnallistekniikan suunnittelu uusi virka, TL 24.9.2024

TOIMINTATUOTOT JA - KULUT

Toimintatuotot

Teknisen lautakunnan alaisen toiminnan tuloarvio on 27 043 790 € (vuoden 2024 talousarviossa 27 524 864 €). Tuloarvio on laskenut johtuen tilavuokrien heikennyksestä.

Toimintamenot

Teknisen lautakunnan alaisen toiminnan menoarvio on 29 236 221 € (vuoden 2024 talousarviossa 28 071 982 €). Merkittävimmät muutokset ovat: Rykmentinpuiston kampuksen käyttöönotto joka lisää kiinteistöpalveluita (0,4 milj. euroa), talvikunnossapidon lisääntynyt tarve aurauksen ja hiekoituksen sekä hiekannoston osalta (0,2 milj. euroa), asfaltointien ja pintausten lisäys hintojen kasvun takia (0,15 milj. euroa), lämmityskulujen nousu (0,3 milj. euroa) sekä asiantuntijapalveluiden lisäys (0,11 milj. euroa).

Budjetoitu toimintakate (sitova taso) on -2 092 431 € (vuoden 2023 talousarviossa -447 118€).

Henkilöstö

Seuraava virka esitetään perustettavaksi:

- Projektipäällikkö, Yhdyskuntatekniikka

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Siren, kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi teknisen lautakunnan ja sen alaisten palvelualueiden talousarvioesityksen vuodelle 2025 sekä investointiohjelman 2025 - 2029
- ehdottaa kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi esitetyn uuden viran.

Kokouskäsitely

Jäsen Jorma Sulander poistui asian käsittelyn aikana klo 18:04, eikä näin ollut mukana päätöksenteossa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 86

Arviointikertomus 2023, Kasvun ja ympäristön toimialueen teknisen lautakunnan selvitys

TUUDno-2024-80

Valmistelija / lisätiedot:

Pirjo Siren, Petri Juhola, Kai Lange

pirjo.siren@tuusula.fi, petri.juhola@tuusula.fi, kai.lange@tuusula.fi

kuntakehitysjohtaja, yhdyskuntatekniikan päällikkö, tilapalvelupäällikkö

Liitteet

1 Teknisen lautakunnan selvitys, arviointikertomus 2023, TL 24.9.2024

2 Arviointikertomus 2023, TL 24.9.2024

Verkkojulkisuus rajoitettu

Tuusulan kunnanvaltuusto on 27.5.2024 § 57 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2023 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja suosituksista toimialueiden ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Siren, kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- antaa tarkastuslautakunnalle, kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle liitteen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2023 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 87

Hyökkälän koulun käytöstä poistuvien tilojen purkaminen

TUUDno-2024-1563

Valmistelija / lisätiedot:
Riitta Laurila
riitta.laurila@tuusula.fi
suunnitteluarkkitehti

Liitteet

1 Hyökkälän koulu, purettavat tilat, TL 24.9.2024

Perustelut

Tuusulan kunta omistaa Hyökkälän koulun (kortteli 35017, tontti 5:1). Hyökkälän koulusta koulutoiminta siirtyy koulujen palveluverkon uudistamisen mukaisesti kesällä 2025 valmistuvaan Rykmentinpuiston kampukseen.

Huonokuntoinen ja sisäilmaongelmien vuoksi lähes kokonaisuudessaan käytöstä poistettu, 1980 rakennettu yläkoulu esitetään purettavaksi ja vapautunut alue hyödynnettäväksi uuden asemakaavan toteuttamisessa.

Samassa yhteydessä esitetään purettavaksi myös 2004 valmistuneesta laajennusosasta mm. ruokasalin ja opettajienhuoneen sisältävä hallinto- ja ruokasali. Edellä mainittu osa laajennuksesta sijoittuu pääosin tontille 5:1 sekä voimassa olevan asemakaavan mukaisen kevyenliikenteenreitin päälle.

Lisäksi puretaan tontilla 5:1 oleva jätekatos, valmistunut 2004 sekä alun perin tilapäiseksi rakennettu viipalekoulu, valmistunut 1988.

Valtuuston 4.9.2023 § 118 mukaisen päätöksen mukaan kiinteistön vanhimpaan, vuonna 1954 valmistuneeseen ja asemakaavalla suojeltuun osaan, sijoitetaan Taiteen ja kulttuurin palveluverkkosuunnitelman mukaisesti Taiteen ja kulttuurin toimitilat.

Lisäksi vuonna 2004 valmistunut laajennusosan luokkasiipi säilytetään ja kunnostetaan uuteen käyttötarkoitukseen. Luokkasiivessä on vuonna 1954 valmistuneesta osasta puuttuva ja rakennusluvan edellyttämä väestönsuoja. Luokkasiiven säilyttäminen ei vaikeuta uuden asemakaavan laadintaa ja tontinmuodostamista. Säilyttäminen edellyttää ulkoseinän rakentamista purettavaan hallinto-ruokasaliin liittyviltä osin.

Säilytettävät koulurakennuksen osat sijoittuvat tontille 1:53. Koulukorttelissa on ohjeellinen tonttijako.

Purettavaksi esitetyn yläkoulun ja aikaisemmin purettujen päiväkotien ja urheilukentän alueelle on käynnistynyt huhtikuussa 2024 Hyökkälä-Väinöläntien asemakaavamuutos (3669) osallistumis- ja arviointisuunnitelman aloituskokouksella (OAS). Koko suurkortteli kaavoitetaan kerralla.

Hankkeen tavoitekustannukset

Purkukustannukset: $n.75 - 100 \text{ €/m}^2 \times n.5000 \text{ brm}^2 = 375\,000 - 500\,000 \text{ euroa}$.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

2004 laajennusosan ulkoseinän ummistus n. 36 000 euroa.

Tavoiteaikataulu

Koulutoiminta siirtyy kesällä 2025 valmistuvaan Rykmentinpuiston kampukseen, minkä jälkeen tilat voidaan purkaa. Purkaminen mahdollisimman pian tilojen tyhjentyksen jälkeen vähentää tarvetta rakennuksen suojaamiseen ilkeivallalta.

Toimivalta

Hallintosäännön maankäyttöä ja rakentamista koskevan toimivaltataulukon mukaan tekninen lautakunta päättää kiinteistön, rakennuksen tai suurehkojen rakenteiden purkamisesta.

Ehdotus

Esittelijä: Kai Lange, tilapalvelupäällikkö

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä asemakaavoitukseen ja koulujen palveluverkon uudistamiseen liittyvän huonokuntoisen, vuonna 1980 valmistuneen Hyökkälän yläkoulun ja siihen liittyvän, vuonna 2004 valmistuneen hallinto- ja ruokalasiiven sekä jätekatoksen ja ns. viipalekoulun purkamisen.
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Kokouskäsitely

Jäsen Raimo Stenvall ehdotti että rakennuksesta ei pureta muuta kuin sen matala osa. Raimo stenvallin ehdotus hylättiin kannattamattomana.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

rakennuspäällikkö, kiinteistöhoitopäällikkö, puhtauspalvelupäällikkö, sivistysjohtaja, koulun rehtori, suunnitteluarkkitehti, kiinteistönhoidon esihenkilö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 88

Tuusulan uimahallin peruskorjauksen ehdotussuunnitelmien hyväksyminen

TUUDno-2024-1777

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Heikkilä

mikko.heikkila@tuusula.fi

hankesuunnittelija

Liitteet

- 1 Uimahallin peruskorjaus, Asemapiirros, TL 24.9.2024
- 2 Uimahallin peruskorjaus, Julkisivut, TL 24.9.2024
- 3 Uimahallin peruskorjaus, Pohjapiirustus 1. kerros, TL 24.9.2024
- 4 Uimahallin peruskorjaus, Pohjapiirustus pohjakerros, TL 24.9.2024
- 5 Uimahallin peruskorjaus, Rakennepiirustus 1. kerros, TL 24.9.2024
- 6 Uimahallin peruskorjaus, Rakennepiirustus pohjakerros, TL 24.9.2024
- 7 Uimahallin peruskorjaus, Rakennetyypit, TL 24.9.2024
- 8 Uimahallin peruskorjaus, Uusi tuulikaappi, TL 24.9.2024
- 9 Uimahallin peruskorjaus, Kustannusarvion laskentamuistio, TL 24.9.2024
- 10 Uimahallin peruskorjaus, Kustannusarvio, TL 24.9.2024

Esittely ja hankinnan kohde

Perustelut

Hallintosäännön mukaan enintään 4 milj. euron investointihankkeiden ehdotussuunnitelmat (luonnospiirustukset) viedään käyttäjälautakunnan ja teknisen lautakunnan päätettäväksi. Luonnossuunnitteluvaiheen nimike on valtakunnallisesti muutettu ehdotussuunnitelmaksi. Kunnan hallintosäännössä on käytetty vielä vanhaa nimikettä luonnospiirustukset.

Tuusulan uimahallin peruskorjauksen ehdotussuunnitelmat ja kustannusarvio viedään kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle tiedoksi 25.9.2024 kokoukseen.

Kuvaus

Tilapalvelut on käynnistänyt uimahallin peruskorjauksen suunnittelun helmikuussa 2024.

Tuusulan uimahalli sijaitsee Hyrylässä, osoitteessa Rykmentin puistotie 1, 04300 Tuusula. Se on rakennettu vuonna 2004. Rakennuksen on vuosien kuluessa tehty osittaisia korjauksia ja muutoksia. Myös iv-koneita on uusittu ja tehty ilmanvaihdon parannuksia.

Kiinteistön pohjakerroksessa on teknisten tilojen ja voimailutilan lisäksi myöhemmin (vuonna 2010) rakennetut ampumarata/liikuntatilat (3 kpl) aputiloineen.

Ensimmäisessä kerroksessa on 5 kappaletta, pääasiassa teräsrakenteisia sisäaltaita, allastilojen puku- ja pesutilat, kuntosali, kahvila sekä aulatilat.

Ilmanvaihtokonehuoneet sijaitsevat ullakkokerroksessa ja pohjakerroksessa.

Rakennuksen laajuus:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- bruttoala: 4 940 m²
- tilavuus: 26 600 m³

Uimahallista on teetetty kuntoarvio (Vahanen Oy, 2021) ja rakenteiden kuntotutkimus (Kiwa Inspecta Oy, 2022). Hallin rakenteissa on sekä käytössä, että myös tutkimuksissa havaittu runsaita vesivuotoja ja niiden aiheuttamia korroosiovaurioita teräsrakenteissa ja rapautumisvaurioita betonirakenteissa. Vauriot ovat aiheutuneet pääasiassa altaiden roiskevedestä sekä lattiarakenteiden vesieristyksen epätiivyydestä.

Peruskorjauksen ja sen suunnittelun tavoitteena on saada korjattua kaikki syntyneet rakennevauriot ja ehkäistä uusien vaurioiden syntyminen. Samalla suunnitellaan ja uusitaan myös talotekniikkaa siinä laajuudessa kuin sitä rakennekorjausten takia joudutaan purkamaan, ja mikäli rakenneavausten yhteydessä havaitaan uusimistarvetta, ja mikäli kuntoarviossa on edellytetty uusittavan (0–10 vuoden sisällä). Talotekniikan uusimisen perusteena voi olla myös energiatehokkuuden parantaminen. Myös korjattavien tilojen pinnat uusitaan siinä laajuudessa kun korjaustoimet ja/tai nykyisten pintojen kunto edellyttävät, kuitenkin siten, että uusittavat pinnat muodostavat ehyen, laajemman kokonaisuuden, eikä uusimisesta saa jäädä ”paikkauksen makua”.

Peruskorjaukseen sisältyy myös pääsisäänkäynnin ja aulatilän uudistaminen (mm. uusi tuulikaappi), kahvilatilojen tilamuutokset, uusi inva-nostin lämminvesialtaaseen, opaskoiraparkki, uusi huoltohissi nyk. huoltoluiskan tilalle sekä jätekeräystilojen (syväkeräys) uusiminen.

Peruskorjauksen tavoitteena on myös parantaa kiinteistön esteettömyyttä ja energiatehokkuutta sekä pyrkiä vähähiilisiin ratkaisuihin.

Kosteudenhallinnassa toimitaan Kuivaketju10-toimintamallin mukaisesti.

Peruskorjaus edellyttää rakennuslupaa.

Myös nykyinen allaslaitteisto on lähivuosina uusimisen tarpeessa, mutta sen uusiminen ei sisälly tähän hankkeeseen.

Hankkeen tavoiteaikataulu

Hankkeen/peruskorjauksen suunnittelumuotona on osina suunnittelu ja toteutusmuotona on pääurakka. Suunnittelu alkoi helmi-huhtikuussa 2024 ja suunnitelmien on määrä valmistua lokakuun 2024 loppuun mennessä.

Urakkakilpailutus suoritetaan 11/2024–1/2025. Rakennustyöt pyritään aloittamaan huhtikuun 2025 alussa. Tavoitteena on töiden valmistuminen vuoden 2025 loppuun mennessä.

Kustannusennuste

Ehdotussuunnitelmista lasketun kustannusarvion mukaan hankkeen arvonlisäveroton tavoitehinta on 3 426 000 euroa, mikä ylittää n. 200 000 eurolla hankkeelle varatun määrärahan.

Toteutussuunnitteluvaiheessa suunnitteluratkaisuja tullaan tarkistamaan. Päämääränä on saada kustannukset tavoitteen mukaisiksi.

Hankkeesta tullaan myös erottamaan osakokonaisuuksia (optioita), joille tullaan pyytämään urakkakilpailutuksessa erillishinta. Osakokonaisuudet koostuvat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

pääasiassa taloteknisistä ratkaisuksista. Mikäli tarjotut optiot, tai osa niistä, mahtuvat varattuun budjettiin, voidaan ne ottaa mukaan hankkeeseen. Mahdolliset pois suljettavat osakokonaisuudet pyritään toteuttamaan erillishankkeena lähivuosien aikana.

Tosiasia on, että hankkeen kustannukset ovat vaarassa ylittyä, ja suunnitelmien tarkentuessa saattaa ilmaantua kustannuksia lisääviä tekijöitä, joita ei luonnossuunnitteluvaiheessa ole voitu huomioida. Myös yleiset rakennuskustannukset ovat edelleen nousussa. Peruskorjauskohteissa on myös luonteenomaista, että toteutusvaiheessa ilmaantuu yllättäviä, kustannuksia lisääviä tekijöitä. Kaikkien suunniteltujen korjaustoimien toteuttaminen on välttämätöntä uimahallin turvallisen käytön takaamiseksi.

Hankkeelle tullaan hakemaan Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää liikuntapaikka-avustusta. Vuonna 2025 rakennettavien kohteiden avustushakemus jätetään joulukuun 2024 loppuun mennessä.

Hankkeelle on mahdollista saada myös EUCF:n (European City Facility) myöntämää energia-avustusta. Avustuksen saaminen edellyttää, että rakennuksen energiatehokkuutta selvästi parannetaan.

Määrärahat

Tuusulan kunnan taloussuunnitelmassa 2024 ja talousarviossa 2024–2028 on uimahallin peruskorjaukselle varattu määrärahaa vuosille 2024–2025 yht. 3,2 milj. euroa.

- Vuodelle 2024, 1 200 000 euroa
- Vuodelle 2025, 2 000 000 euroa

Vuoden 2024 määrärahasta 900 000 euroa esitetään siirrettäväksi vuodelle 2025, koska suunnittelu- ja konsulttipalkkioihin on arvioitu vuonna 2024 käytettävän n. 300 000 euroa.

Toimivalta

Hallintosäännön investointeja koskevan toimivaltataulukon mukaan tekninenlautakunta hyväksyy enintään 4 milj. euron talonrakennushankkeiden luonnospiirustukset.

Lisätiedot:

- Kai Lange, kai.lange@tuusula.fi, 040 314 3550
- Patrik Kalteva, patrik.kalteva@tuusula.fi, 040 314 2243
- Mikko Heikkilä, mikko.heikkila@tuusula.fi, 040 314 4566

Liitteet:

PowerPoint-esitys, pääpiirustukset, rakennepiirustukset, kustannusarvio, laskentamuistio, rakenteiden kuntotutkimus

Ehdotus

Esittelijä: Kai Lange, tilapalvelupäällikkö

Tekninen lautakunta päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- hyväksyä Tuusulan uimahallin peruskorjauksen ehdotussuunnitelmat ja kustannusarvion
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Kokouskäsittely

Kokoustauko asian käsittelyn jälkeen klo 19:30 - 19:37.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

kuntakehitysjohtaja, sivistysjohtaja, vapaa-aikapalveluiden päällikkö, rakennuspäällikkö, kiinteistöhoitopäällikkö, suunnitteluarkkitehti, kunnossapitorakennuttaja, hankesuunnittelija, uimahallin esimies

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 89

Helsingin seudun kuntien kaupunkipyöräpalvelu, Tuusulan kunnan osallistuminen hankintaan

TUUDno-2024-1809

Valmistelija / lisätiedot:

Jukka-Matti Laakso
jukka-matti.laakso@tuusula.fi
liikenneinsinööri

Liitteet

- 1 2024_09_05_Yhteistyösopimus Helsingin seudun alueen kaupunkipyöräpalvelusta, TL 24.9.2024
- Verkkojulkisuus rajoitettu
- 2 2024_09_05_Helsingin seudun kaupunkipyöräpalvelu_Yhteistyösopimuksen periaatteet, TL 24.9.2024
- 3 2025_09_05_Tuusula_Hankesuunnitelma_lähteillä, TL 24.9.2024
- 4 2024_09_05_Kaupunkipyöräpalvelu_Hankintasuunnitelma_Tiivistelmä_20.8.2024, TL 24.9.2024

Tausta

Pääkaupunkiseudulla kaupunkipyörät ovat tällä hetkellä käytössä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungeilla. Pääkaupunkiseudun nykyisten kaupunkipyöräpalvelujen sopimuskaudet tulevat päätökseen samanaikaisesti vuonna 2025.

Helsingin seudun kunnat ovat aloittaneet yhteistyössä HSL:n kanssa uuden seudullisen kaupunkipyöräpalvelun hankinnan valmistelun ja tarvittavien selvitysten laatimisen. Tavoitteena on saada vuonna 2026 toimiva seudullinen kaupunkipyöräjärjestelmä, jossa matkustajat voivat kulkea kaupunkipyörillä jäsenkuntien välillä kuntien rajoista riippumatta. Hanke on siirtynyt Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne OY:n (KLOY) vetovastuulle kesällä 2024, kun hanke on siirtynyt kaupunkipyöräpalvelun kilpailuttamisen valmisteluun ja toteutukseen.

Selvitysvaiheessa on ollut mukana Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Sipoo, Kirkkonummi, Siuntio, Tuusula, Kerava, Hyvinkää ja Nurmijärvi. Tuusulan kunta on lähtenyt HSL-kuntana työhön mukaan. Tuusulan kunnan osalta kaupunkipyöräjärjestelmään liittymisen edellytysten selvittäminen on kirjattu toimenpiteenä 12.11.2018 kunnanvaltuustossa hyväksytyyn Tuusulan pyöräilyn edistämissuunnitelmaan. Seudun yhteisen kaupunkipyöräjärjestelmän tarveselvitysvaihe, hankesuunnittelu sekä puitehankinnan valmistelu antavat mahdollisuuden tämän toimenpiteen toteuttamiseen.

Helsingin seudun liikenne (HSL) pyysi jäsenkunniltaan lausuntoja seudullisesta kaupunkipyöräpalvelusta vuonna 2021 osana HSL:n talous- ja toimintasuunnitelmaa. Jäsenkuntien lausunnoissa tuli esiin, että HSL:ää on tarkoituksenmukaista käyttää hankkeen valmistelussa ja koordinoinnissa. Seudullinen ja yhtenäinen palvelu nähtiin toimivana ratkaisuna, mikäli palvelun ominaisuudet palvelevat sekä suurempia kaupunkeja että seudun pienempiä kuntia.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Seudullinen kaupunkipyöräjärjestelmä on nostettu yhdeksi MAL 2023 Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelman toimenpiteeksi. Toimenpiteellä on tarkoitus parantaa joukkoliikenteen matkaketjuja ja liityntäliikennettä.

Tarvittavat päätökset syyskuussa 2024

Ennen hankintavaiheen alkamista kunnan tulee tehdä päätös osallistumisesta kaupunkipyöräpalvelun hankintaan. Hankintaan osallistuvien kuntien tulee hyväksyä yhteistyösopimus Helsingin seudun kaupunkipyöräpalvelusta. Kuntien tulee yhteistyösopimuksen ehtojen mukaisesti sitoutua hankintamenettelyyn ja varautua alustavasti hankinnan kustannuksiin talousarviosuunnittelussaan. Kunnan tulee hyväksyä kuntakohtainen hankesuunnitelma. Hankinnan lopullinen potentiaalinen laajuus voidaan hankintailmoituksen asiakirjoihin määritellä vasta sen jälkeen, kun tiedossa ovat kunnat, jotka ovat päättäneet hyväksyä Yhteistyösopimuksen ja ovat sen allekirjoittaneet.

Hankinnan valmistelua varten kunnan tulee myös määritellä, millä laajuudella kunta on valmis antamaan mainontaoikeutta palveluntuottajalle. Käytännössä tämä tarkoittaa kaupunkipyöräasemien yhteyteen tulevien ulkomainoslaitteiden sijoituspaikkoja ja määriä.

Kaupunkipyöräpalvelu

Kaupunkipyöräpalvelu on yleinen nimitys järjestelmälle, jossa pyöriä voi vuokrata lyhytaikaiseen käyttöön.

Kaupunkipyöräpalvelut toimivat yleensä siten, että pyöriä on saatavilla useilla kaupunkipyöräasemilla, jotka sijaitsevat yleensä joukkoliikenteen pysäkkien lähellä, kuntien ja kaupunkien keskustoissa sekä palveluiden, työpaikkojen ja asutuksen äärellä. Käyttäjät voivat yleensä käyttää pyörää tietyn aikaa kerrallaan ja palauttaa sen myös eri kaupunkipyöräasemalle, kuin mistä pyörä on vuokrattu.

Uuden kaupunkipyöräjärjestelmän hankinnassa erityisen tärkeitä ominaisuuksia ovat seudullisuus, järjestelmän toimivuus, helppokäyttöisyys ja taloudellinen tehokkuus. Palvelun tulee olla myös edullisesti saatavilla käyttäjille. Käyttäjän näkökulmasta on tärkeää, että yhdellä rekisteröitymisellä pääsee käyttämään samalla teknologialla ja toimintalogiikalla toimivaa kaupunkipyöräjärjestelmää koko seudulla. Tämä parantaa kaupunkipyöräjärjestelmän käyttökokemusta ja mahdollistaa palvelun sujuvan käytön mm. joukkoliikennematkan alku- ja loppupäässä.

Asiakkaille pyörien käyttöönotto tapahtuu automatisoidusti itsepalveluperiaatteella ja käytön hinnoittelumalleilla pyritään ohjaamaan lyhytaikaiseen käyttöön. Menettelyllä halutaan mahdollistaa pyörien jatkuva saatavuus vuorokauden ympäri ja korkea käyttöaste. Lähtökohtaisesti kaupunkipyöräkausi sijoittuu sulan maan aikaan, mutta kaupunkipyöräkauden tulee myös olla jatkettavissa talvikaudelle kaupunkipyöräpalvelua koskevan hankintasopimuksessa määriteltyjen optioehtojen mukaisesti.

Kuntien hankkimassa palvelussa, kukin kunta määrittää kaupunkipyörien asemaverkoston ja asemien tarkat sijainnit. Tällöin liikkumispalvelun aiheuttamat negatiiviset vaikutukset muulle liikenteelle, esimerkiksi jalankululle, voidaan minimoida. Palvelun hinnoittelulla liikkumispalvelu voidaan mahdollistaa laajasti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

kuntalaisille. Kunnilla on myös mahdollisuus vaikuttaa palvelun käyttökauden pituuteen, materiaalien kierrätykseen, käytettävään kalustoon sekä esimerkiksi sähköpyörien lataamiseen käytettävän sähkön ympäristöystävällisyyteen. Julkisrahoitteista kaupunkipyöräpalvelua voidaan sen luonteensa vuoksi pitää joukkoliikennepalveluna tai joukkoliikenteen tukipalveluna.

Yhteistyösopimus

Helsingin seudun kuntien yhteisen kaupunkipyöräpalvelun kilpailuttamisesta, toteuttamisesta ja ylläpidosta laaditaan yhteistyösopimus. Sopimusosapuolina ovat Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (KLOY), kunnat ja Helsingin seudun liikenne (HSL). Sopimuksessa määritetään kunkin osapuolen tehtävät ja vastuut sekä muita periaatteellisia, jo hankinnan valmisteluvaiheessa tarpeellisia asioita. Sopimusluonnos on asian liitteenä. Yhteistyösopimuksen hyväksyminen on edellytys sille, että kunta voi olla hankkeessa mukana.

Yhteistyösopimuksessa sovitaan, että Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (KLOY) kilpailuttaa vuosina 2024-2025 Helsingin seudun kunnille yhteisen kaupunkipyöräpalvelun suunnittelemisen, toteuttamisen ja ylläpidon.

Sopijaosapuolet sopivat mm. yhteistyöstä kaupunkipyöräjärjestelmän kilpailuttamisesta KLOY:n johdolla ja koordinoimana, yhteistyöstä sopimuskaudella, periaatteista ja yhteistyöstä koskien HSL:n tuottamia kaupunkipyöräjärjestelmälle sekä näiden kustannusjaosta sekä noudatettavista periaatteista kaupunkipyöräpalvelun kustannusten ja tulojen jaossa.

Kaupunkipyöräjärjestelmää varten perustetaan ohjausryhmä, joka koordinoi yhteistyötä. Ohjausryhmässä on mukana kuntien, HSL:n ja palvelutuottajan edustajat tavalla, joka sovitaan kaupunkipyöräpalvelusopimuksessa.

Kunnat toteuttavat Helsingin seudun kuntien yhteisen Kaupunkipyöräpalvelun kilpailuttamisen KLOY:n koordinoimana ja vetovastuulla, niin että valmisteluun osallistuvat Helsingin (KLOY ja Helsingin kaupunkiympäristön toimiala (KYMP)), Espoon, Vantaan ja HSL:n edustajat. HSL huolehtii, että hankkeen valmistelussa tehdyt linjaukset ja ratkaisut tulevat tietoon muiden kuntien valmistelutyössä niin, että kunnilla on tieto, osaaminen ja edellytykset ottaa ne huomioon omissa valmistelussaan.

Kuntien tehtävänä on mm. hankesuunnitelman ja kilpailutuksen toteuttamisen yhteydessä mm. päättää kaupunkipyöräpalvelun palvelutasosta ja kaupunkipyöräverkostosta, päättää palvelun yhteydessä mahdollisesti toteutettavasta mainosrahoitusta mahdollistavasta mainoslaitteiden sijoituspaikoista sekä päättää kaupunkipyöräpalvelun pääsponsoria koskevista tarjouspyynnön ehdoista.

Kaupunkipyöräjärjestelmän käyttömaksuja koskevasta hinnastosta sopijapuolet päättävät yhteistyössä keskenään ohjausryhmäkäsittelyn perusteella vuosittain niin, että käyttömaksut ovat samat koko Helsingin seudun palvelualueella.

Kaupunkipyöräjärjestelmän käyttömaksuja voidaan muuttaa tilapäisesti tarpeen mukaan, esimerkiksi osana kaupunkipyöräjärjestelmän markkinointia, mikäli sopijapuolet näin sopivat ohjausryhmäkäsittelyn perusteella. Käyttömaksutulojen jakomalli on kirjattu yhteistyösopimukseen. Jaossa lähtökohta on, että lasketaan kunnittain yhteen kussakin kunnassa tapahtuneet kaupunkipyörän käyttöönotot ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

palautukset, ja käyttömaksujen jako kunnille tehdään näiden kuntakohtaisten summien suhteessa.

Kunta päättää hankesuunnitelman ja tarjouspyyntöasiakirjojen valmistelun yhteydessä, voiko palvelutuottaja saada kunnan alueella oleviin kaupunkipyöräasemiin liittyen mainoslaitteiden sijoituspaikkoja, joista kunnalle tulevilla mainostulokorvauksilla kunta voi saada alennusta kaupunkipyöräpalvelun palvelumaksuihin sen mukaan, kuin kaupunkipyöräpalvelusopimuksessa määritellään.

Yhteistyösopimukseen on kirjattu malli, jolla mainos- ja sponsoritulot jaetaan. Kunta saa hyväkseen omalle alueelleen mahdollisesti sijoitettaviksi hyväksymistään kaupunkipyöräjärjestelmään liittyvistä mainostauluista saatavat ja kaupunkipyörösopimuksen perusteella määräytyvät mainostulot. Kaupunkipyöräpalvelun pääsponsorin kaupunkipyöräbrändistä suorittama sponsorimaksu jaetaan kuntien kesken kussakin kunnassa kaupunkipyöräpalvelun käytössä olevien kaupunkipyörärien määrän suhteessa.

Yhteistyösopimukseen on kirjattu malli järjestelmän yhteisten kustannusten jaosta. Lähtökohta on, että sopijapuolet eivät maksa toisilleen sopimuksen piiriin kuuluvien palvelujen tuottamisesta, ellei erikseen ole toisin sovittu. Se osa yhteisistä kustannuksista, joka ei jää HSL:n vastuulle, jaetaan kuntien kesken kussakin kunnassa olevien kaupunkipyörärien määrän suhteessa.

Kukin kunta on vastuussa suoraan niistä ao. kuntaan kohdistuvista kaupunkipyöräjärjestelmän kustannuksista, jotka eivät ole palveluntuottajan vastuulla olevia kaupunkipyöräpalvelun kustannuksia.

Sopimusta voidaan muuttaa vain sopijapuolten yhteisellä päätöksellä ja samassa järjestyksessä kuin sopimus on tehtykin. Muutokset sopimukseen on tehtävä kirjallisesti. Kukin sopijapuoli saa purkaa sopimuksen kokonaan tai osittain, jos joku sopijapuoli on olennaisesti rikkonut sopimusvelvoitteitaan tai on ilmeistä, että olennainen sopimusrikkomus tulee tapahtumaan.

Hankesuunnitelma, Tuusula

Suunnittelussa olevasta Helsingin seudun kaupunkipyöräpalvelusta on laadittu kullekin kunnalle hankesuunnitelma. Hankesuunnitelmassa käydään läpi hankkeen tausta, osapuolet ja vastuut hankkeen eri vaiheissa, aikataulu, tavoitteet, tarveselvitysvaiheen tulokset, suunnittelussa olevan kaupunkipyöräpalvelun ominaisuudet, kaupunkipyöräpalvelun vaikutukset, hankintamalli, omistusjärjestelyt sekä hankkeen kustannusarvio ja kaupunkipyöräsopimuskonsepti.

Kuntien vastuulla on yhteistyösopimukseen suoraan kirjatun ohella kaupunkipyöräasemien toteuttamiseen liittyvät infratyöt, suunnitella korvaavat kaupunkipyöräasema- ja mainoslaittepaikat esimerkiksi katutyömaiden takia, osallistua palvelun ohjausryhmätyöskentelyyn. Kunnat vastaavat myös normaalista palveluun liittyvästä kuntaviestinnästä. Kuntien vastuulla on vastata kaupunkipyöräpalvelua koskeviin kuntakohtaisiin kysymyksiin esimerkiksi asemapaikkoihin liittyen.

Tässä vaiheessa hyväksyttäväksi valmistellussa yhteistyösopimuksessa sovitaan palvelun aikaiset vastuut sillä tarkkuudella kuin ne nyt voidaan sopia. Lopullisesti vastuut kirjataan kaupunkipyöräpalvelun hankintasopimuksen asiakirjoissa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntien vastuulla olevista tehtävistä keskeinen on suunnitella ja määritellä tarkemmat kaupunkipyöräpalvelun pyöräasemien asemasijainnit viimeistään vuoden 2025 aikana, mikäli kaupunkipyöräpalvelu käynnistetään kunnassa 1.4.2026. Mahdollisesti myöhemmin puitesopimusta hyödyntävien kuntien on suunniteltava asemasijainnit palvelun aloittamista edeltävän vuoden aikana. Tämä tarkoittaa tarvittavan tilan osoittamista kaupunkipyöräasemille ja asemaverkoston tarkempaa suunnittelua. Joissain tapauksissa kuntien voi olla perusteltua toteuttaa kevyitä infratöitä, kuten asfaltointeja, kaupunkipyöräasemilla. Lähtökohtaisesti kaupunkipyöräasemat voidaan kuitenkin toteuttaa ilman merkittäviä infratöitä mille tahansa kovalle pinnalle (katualueet, piha-alueet, puistot, aukiot).

Kuntien vastuulla on määritellä, millä laajuudella kunta on valmis antamaan mainontaoikeutta palveluntuottajalle. Käytännössä tämä tarkoittaa kaupunkipyöräasemien yhteyteen tulevien ulkomainoslaitteiden sijoituspaikkoja ja määriä. Mikäli kaupunkipyöräpalvelun rahoituksessa hyödynnetään pyöräasemien yhteyteen sijoittuvista mainoslaitteista saatuja mainostuloja, tulee näiden mainoslaitteiden sijoituspaikat määritellä jatkovalmistelussa niin että ne on merkitty lopullisiin tarjouspyynnön asiakirjoihin.

Seudullisen kaupunkipyöräpalvelun puitejärjestely on voimassa hankintalain salliman enimmäispituuden mukaisesti neljä (4) vuotta. Puitejärjestelyn perusteella tehtävä toteutussopimus (kaupunkipyöräpalvelua koskeva hankintasopimus) voi olla voimassa pidempään kuin neljä vuotta. Sopimuskauden pituudeksi hankesuunnitelmassa esitetään tässä vaiheessa joko 6 vuotta + 2 x 2 vuoden optiota tai 8 vuotta + 2 x 1 vuoden optiota. Sopimuskausi on päätettävä ennen lopullisen tarjouspyynnön julkaisua helmikuussa 2025. Mikäli kunta ei tee päätöstä kaupunkipyöräpalvelun toteutuksesta siten, että palvelu alkaa 1.4.2026 vaan myöhemmin, lyhenee sopimuskausi aloituksen myöhentämisen verran, koska tarkoitus on, että nyt kilpailutettava kaupunkipyöräpalvelu päättyy kaikissa kunnissa samanaikaisesti.

Hankkeen keskeisin seudullinen tavoite on synnyttää yhtenäinen, joukkoliikennettä täydentävä kestävä liikkumispalvelu. Hankkeen keskeiset tavoitteet HSL:lle on tukea HSL:n strategista tavoitetta sujuvien matkaketjujen mahdollistamisesta sekä kestävästä liikkumisen ekosysteemin ja kestävien liikkumisvaihtoehtojen mahdollistamisesta.

Tuusulan kunnan strategisiassa hanke tukee kunnan kehittymistä kestävästi. Hanke toteuttaa valtuustokauden tavoitetta kehittää monipuolista ja sujuvaa liikkumista Tuusulassa ja seudulla. Hanke nykyisessä vaiheessaan toteuttaa vuonna 2018 hyväksytyyn Tuusulan pyöräilyn edistämissuunnitelman toimenpidettä selvittää kunnan liittymistä kaupunkipyöräjärjestelmään. Toteutuessaan hanke toteuttaa myös useaa muuta em. suunnitelmassa esitettyä tavoitetta Tuusulan pyöräliikenteen osalta.

Hankesuunnitelman perusteella kaupunkipyöräpalvelu soveltuu Tuusulassa mielekkäästi Hyrylän ja sen lähialueiden muodostamalle taajama-alueelle sekä Jokelan taajamaan. Kellokoski jää liian itsenäiseksi toimivan järjestelmän kannalta, kun Järvenpään kaupunki ei ole samassa järjestelmässä mukana. Hyrylän taajama kytkeytyy luontaisesti Keravan palvelualueeseen, matkan esimerkiksi rautatieasemalle ollessa noin 5 kilometriä. Jokela on kompakti rautatieaseman ympärille rakentunut taajama, jossa asutus ja työpaikat sijoittuvat enimmillään noin 2,3 km:n etäisyydelle asemasta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarjouspyynnön valmistelussa käsitellään ja ratkaistaan vaatimukset kaupunkipyöräjärjestelmässä käytössä olevista pyörätyypeistä, joita voivat käytännössä olla mekaaninen normaali polkupyörä ja sähköavusteinen polkupyörä. Hankesuunnittelua pohjustaneen tarveselvitysten perusteella seudulla on kysyntää sekä mekaanisille että sähköavusteisille yhteiskäyttöpyörille. Sähköavusteisia pyörät ovat asiakkaille houkuttelevimpia ja mahdollistavat käytännössä pidemmät matkat. Sähköavusteiset pyörät mahdollistavat normaaleja pyöriä paremmin pyöräilyn myös kaiken ikäisille ja kuntoisille. Normaalit pyörät palvelevat puolestaan hyvin tiiviillä alueella, jossa liityntä- ja arkimatkat ovat pääsääntöisesti lyhyempiä.

Hankesuunnitelmassa palvelu ehdotetaan käynnistämään Tuusulassa 150 sähköavusteisella pyörällä ja 25 virtuaaliasemalla, jolloin pyörien määräksi asemaa kohden tulisi 6 pyörää. Hyrylään sijoittuisi ehdotuksessa 16 asemaa ja Jokelaan 9 asemaa. Mikäli kunta haluaa aloittaa vain toisesta taajamasta, suositellaan Hyrylään 100 pyörää tai Jokelaan 50 pyörää. Ehdotuksessa palvelua on ajateltu jatkossa mahdollisesti täydennettäväksi Hyrylässä 10 asemalla ja 50 pyörällä sekä Jokelassa 2 asemalla ja 10 pyörällä. Hankesuunnitelmassa esitetty palvelualue (kaupunkipyörien asemaverkko) kattaa maantieteellisesti suurimman osan tiiviisti asutuista alueista Hyrylässä ja sen lähialueilla sekä Jokelassa.

Lopullinen toteutusmalli ml. sähköavusteisia pyöriä ja pyöräasemien toteutusta koskevat ratkaisut ja valinnat tulee kuntien ja HSL:n yhteisessä valmistelussa määrittää viimeistään lopulliseen tarjouspyyntöön. Suunnitelma on, että mekaanisten ja sähköavusteisten polkupyörien käyttömaksut voidaan määrittää erilaisiksi.

Kaupunkipyöräjärjestelmän tietojärjestelmän vaatimukset tullaan määrittelemään kaupunkipyöräpalvelua koskevan hankintasopimuksen asiakirjoissa. Tietojärjestelmä mahdollistaa pyörien käytön itsepalveluperusteisesti. Kaupunkipyöräpalvelu on asiakkaiden käytettävissä mobiilisovelluksella. Kaupunkipyöräpalvelun taustajärjestelmä hankitaan palveluntuottajalta valmiina. Hankintasuunnitelmassa on kuitenkin hahmoteltu malli vaiheistamisesta sille, kuinka palveluntuottajan järjestelmä integroidaan HSL:n järjestelmiin, mikäli kaupunkipyöräpalvelun ohjausryhmä näkee, että integraatiosta on riittävän suuri hyöty.

Kaupunkipyöräpalvelun käyttömaksut ja niiden suuruus päätetään mukana olevien kuntien toimesta ja yhteistyössä HSL:n kanssa. Periaate yhteistyösopimuksen mallin luonnoksen perusteella on se, että käyttömaksut ovat samat koko kaupunkipyöräpalvelun alueella ellei esim. kampanjointimielessä tehdä tilapäisiä käyttömaksumuutoksia.

Kaupunkipyörien ja -asemien sekä muiden palveluun kuuluvien osien huolto, korjaukset ja varastointi kuuluvat hankittavaan palveluun. Palveluntuottajan vastuulle kuuluu mm. sähköpyörien akkujen vaihto, lataus ja lataussähkö. Palveluntuottajan huolehtii myös kaupunkipyöräasemien kunnossapidosta. Palveluntuottaja siirtää pyöriä kysyntää ennakoiden asemalta toiselle. Pyörien saatavuus on yksi tekijä, jolle asetetaan vähimmäisvaatimustaso. Hankintasopimuksen asiakirjoissa määritellään huoltotoiminnan ja operoinnin yksityiskohtaiset vaatimukset.

Kaupunkipyöräpalvelun asiakaspalvelusta vastaa palveluntuottaja. Asiakaspalvelutilanteita ovat mm. palautteet, akuutit asiakaspalvelutilanteet, maksut ja palautukset sekä vikailmoitukset. Asiakkaiden yhteydenotto tapoja ovat vähintään

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

puhelu, chat-viesti, sähköposti ja sovelluksen kautta tarjottava yhteydenotto. Asiakaspalvelun puhelinpäivystys on avoinna HSL:n asiakaspalvelun aukioloaikojen mukaisesti arkena, lauantaisin ja sunnuntaisin. Hankintasopimuksen asiakirjoissa määritellään asiakaspalvelun yksityiskohtaiset vaatimukset.

Hankesuunnitelmassa on käyty läpi kaupunkipyöräpalvelun vaikutuksia. Kaupunkipyöräpalvelun merkittävimmät hyödyt syntyvät terveys- ja ympäristövaikutuksista, taloudellisista hyödyistä sekä matka-aikasäästöistä. Muita hyötyjä ovat esimerkiksi kaupunkipyöräpalvelun luoma positiivinen mielikuva kunnasta asuinpaikkana, tilankäytön tehokkuus, sosiaalisen tasa-arvon lisääntyminen sekä kunnan elävöittäminen. Laadukas ja hyvin toimiva kaupunkipyöräpalvelu madaltaa kynnystä tehdä matkoja pyöräillen. Kaupunkipyöräpalvelu perustuu yhteiskäyttöön, joten se on myös resurssiviisas kulkumuoto, koska jokaisen ei tarvitse omistaa omaa pyörää. Liikkumattomuus on yksi Suomen merkittävimmistä yhteiskunnallisista haasteista. Kaupunkipyörät ovat kustannustehokas tapa lisätä kuntalaisten aktiivista arkiliikkumista mahdollistamalla polkupyörän käyttö yleisimmillä arkimatkoilla. Helsingin ja Espoon kaupunkipyöräpalvelulla on havaittu olevan potentiaalia korvata lyhyitä henkilöautomatkoja pyöräilyllä. Kaupunkipyörät ovat tuoneet myös ajallista ja rahallista säästöä käyttäjilleen nopeutuneiden matkojen ja edullisen pyörän käytön kautta. Kaupunkipyöräpalvelun avulla ennakoidaan saatavan esimerkiksi liikennesuunnittelua hyödyttävää tietoa mm. eniten käytetyistä reiteistä, tärkeimmistä joukkoliikenteen liityntäsuunnista sekä pyöräliikenteen potentiaalista.

Helsingin seudun kaupunkipyöräjärjestelmä tarjoaa synergiaetua kuntien välille. Selvimmin hyötyä tuottaa yhtenäinen palvelualue, jossa pyöriä on mahdollista käyttää samalla lipputuotteella kuntarajoista riippumatta. Vaikutusten paikallisessa arvioinnissa näkemys on se, että sekä Hyrylän että Jokelan taajamat soveltuvat kokonsa puolesta erinomaisesti kaupunkipyörille. Keravan lähtiessä mukaan palveluun Hyrylän ja Keravan palvelualueet ovat lähes yhtenäiset, jolloin järjestelmän potentiaali joukkoliikenteen liityntäkulkumuotona hyvän joukkoliikennetarjonnan ääreen on hyvä. Kaupunkipyörät voivat vaikuttaa positiivisesti Tuusulanjärven matkailuun. Hankittavassa palvelussa myös pidempiaikainen pyörän vuokraus tulee olemaan mahdollista (esim. 5 tuntia), jolloin vierailu kulttuuri-, virkistys ja urheilukohteissa mahdollistuu. Kaupunkipyöräpalvelusta on tuotettu kunnittain HEAT-laskelma (Health Economic Assessment Tool) kaupunkipyörähankinnan yhteiskuntataloudellisen arvon laskemiseksi. Laskelman taustalla on joukko oletuksia perustuen liikennemallinnukseen ja Helsingissä olevasta kaupunkipyöräpalvelusta tehtyihin tilastointeihin. Laskelman perusteella kaupunkipyöräjärjestelmä vähentäisi ennen aikaista kuolleisuutta Tuusulassa 0,017 henkilöllä vuosittain ja hiilidioksidipäästöjä 0,83 tonnilla vuodessa. Näiden mahdollisesti saavutettavien terveyshyötyjen osalta työkalu laskee laskennalliset 66 900 euron vuosittaiset säästöt kunnalle.

Hankintamenettely

Hankintamalliksi on valittu yhden palvelutuottajan puitejärjestely. Tällaisen mallin tarkoituksena on luoda edellytykset palvelulle, jossa kaupunkipyörämatka voi alkaa ja päättyä eri kuntien alueille.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Helsingin seudun kaupunkipyöräpalvelun puitejärjestely toteutetaan siten, että KLOY kilpailuttaa Yhteistyösopimuksessa sovittujen ehtojen mukaisesti julkisena hankintana kaupunkipyöräpalvelua koskevan puitejärjestelyn perustamisen. Tarjouspyynnössä haetaan koko Helsingin seudulle yhtä yhtenäistä integroitua kaupunkipyöräpalvelua niin, että tarjoajat antavat kuitenkin palvelulle erilliset kuntakohtaiset hinnat kunkin kunnan tarjouspyyntöasiakirjoihin sisältyvien määrittelyjen mukaisesti. Kilpailutuksessa valitaan yksi palveluntuottaja. Kilpailutuksen ratkettua ja KLOY:n puitejärjestelyn perustamista koskevan päätöksen tultua lainvoimaiseksi KLOY tekee puitesopimuksen tarjouskilpailun voittaneen palveluntuottajan kanssa. Kukin kunta voi tämän jälkeen tehdä päätöksen kaupunkipyöräpalvelun toteutuksesta kunnan alueella, eli puitejärjestelyn puitesopimukseen perustuvan hankintapäätöksen. Päätöksen jälkeen kunta tekee kaupunkipyöräpalvelun hankinnasta puitesopimuksessa vahvistettujen ehtojen mukaisen toteutussopimuksen eli alueellisen kaupunkipyöräpalvelusopimuksen

Yhteistyösopimus määrittää, että kilpailutuksessa sovelletaan neuvottelumenettelyä. KLOY tekee osallistumishakemusten perusteella välipäätöksen neuvottelumenettelyyn valittavista tarjoajista ja tarjouskilpailun perusteella puitejärjestelyn perustamista koskevan päätöksen julkista hankintaa koskevana päätöksenä. Puitesopimus tehdään KLOY:n ja palveluntuottajan välillä.

KLOY voi tehdä Puitesopimuksen perusteella Helsinkiä koskevan hankintapäätöksen Kaupunkipyöräpalvelusta. Ehdot tälle päätökselle sisällytetään puitesopimukseen. Hankintapäätöstä vastaava Hankintasopimus tehdään sitten KLOY:n ja Palveluntuottajan välillä. Espoo ja Vantaa voivat vastaavasti Puitesopimuksen perusteella tehdä kuntakohtaiset omat hankintapäätökset Kaupunkipyöräpalvelusta puitesopimuksen perusteella. Ehdot tälle päätökselle sisällytetään puitesopimukseen. Hankintasopimukset tehdään Espoon ja Palveluntuottajan sekä Vantaan ja Palveluntuottajan välillä. Kauniainen, Kerava, Sipoo, Tuusula, Kirkkonummi, Siuntio, Nurmijärvi ja Hyvinkää, mikäli ovat hankinnassa mukana, voivat kukin itsenäisesti ja Puitesopimuksen ehtojen mukaisesti tehdä kuntakohtaiset hankintapäätökset Kaupunkipyöräpalvelusta Puitesopimuksen ehtojen mukaisesti. Ehdot tälle päätökselle sisällytetään puitesopimukseen. Hankintasopimukset tehdään erikseen kunkin kunnan ja palveluntuottajan välillä.

Yhteistyösopimuksessa on selvitetty, että kunnat eivät sopimuksen hyväksyessään ole sitoutuneet siihen, että tekisivät puitesopimuksen perusteella kuntakohtaisen hankintapäätöksen alueellisesta kaupunkipyöräpalvelusopimuksesta. Yhteistyösopimukseen sitoutunut kunta ei kuitenkaan seuraavan neljän vuoden aikana, jolloin puitesopimus on käytettävissä, hanki muuta kunnan järjestämää kaupunkipyöräpalvelua, jos kunta jää pois puitesopimuksen mukaisesta Helsingin seudun Kuntien yhteisestä kaupunkipyöräpalvelusta, ellei kunta voi asiasta erikseen sopia palveluntuottajan kanssa.

Hankkeen kustannusarvio ja kaupunkipyöräsopimuskonsepti

Hankkeen kustannukset palveluntuottajalle syntyvät palvelun investointikustannuksista (mm. pyörät, asemat) ja operointikustannuksista (mm. asiakaspalvelu, pyöriin liittyvät toimenpiteet). Kunnat maksavat palveluntuottajalle vuosittain korvauksen kaupunkipyöräpalvelun toteuttamisesta ja operoinnista alueellisten kaupunkipyöräsopimusten ehtojen mukaisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hankinta puitesopimuksen liitteenä olevissa alueellisissa kaupunkipyöräpalvelusopimuksissa lähtökohta on, että palveluntuottajan tulee aiheuttamisperiaatteen mukaisesti kohdistaa kustannuksensa niin, että kukin kunta vastaa omista kustannuksistaan. Toisaalta kukin kunta saa vastaavasti yhteistyösopimuksen ja oman alueellisen kaupunkipyöräsopimuksensa perusteella myös hyväkseen omat tulonsa.

Seudun kaupunkipyöräpalvelun kustannuksista osa pyritään kattamaan palveluntuottajalle tarjouspyynnön ehtojen mukaisesti läpinäkyvästi tulevilla sponsori- ja brändituotoilla, kun palveluntuottajalla on oikeus hankkia palvelulle yhteistyökumppani, joka voi hyödyntää palvelua ja sille antamaansa brändiä ja käytettävissä olevia mainostiloja niin pyörissä, asemilla kuin sovelluksessa. Edellä tarkoitetut sponsori- ja brändituloja koskevat ehdot ja niiden huomionottaminen palveluntuottajalle tulevina tuloina ja vähennyksenä tilaajien palvelumaksuissa selvitetään hankintasopimuksen asiakirjoissa.

Hankintasopimuksen asiakirjoissa myös määritetään, että palveluntuottaja osana tehtävää kaupunkipyöräpalvelusopimusta saa käyttöönsä kaupunkipyöräpalvelun toteuttamisen rahoitusta tukevia mainostaulujen sijoituspaikkoja, joista saatavia mainostuloja kunta voi tarjouspyynnössä määriteltyjen ehtojen mukaisesti kohdistaa vähentämään alueellisen kaupunkipyöräpalvelusopimuksen palvelumaksuja. Kunnan tulee lopulliseen tarjouspyyntöön määritellä mainoslaitteiden sijoituspaikat.

Asiakkaiden maksamat käyttömaksut kattavat osan hankkeen kustannuksista. Käyttömaksut jaetaan kuntien kesken yhteistyösopimuksen ehtojen mukaisesti.

Tuusulan hankesuunnitelmassa on esitetty esimerkinomainen vuosikustannusarvio hankkeesta kunnalle, kun palvelu toteutetaan sähköavusteisilla pyörillä suunnitelmassa esitetyllä tavalla, jossa Hyrylän alueella on 100 pyörää ja 16 asemaa ja Jokelan alueella on 50 pyörää ja 9 asemaa. Tässä vaiheessa kustannusarvioiden vaihteluväli on suuri. Bruttovuosikulu kunnalle arvioidaan olevan haarukassa 196 900 - 371 300 euroa, mikä on pyörää kohti noin 1 315-2 475 euroa. Kustannusarviossa ei sisällä ympärivuotisuutta, joka pyydetään erillisenä optiona. Hankesuunnitelmassa on esitetty myös nettokustannusarvio em. esimerkkitilanteelle. Siinä on mukana arvio mainos- sponsorimyynnin tuomasta edusta kunnalle (n. 100 000-180 000 €/vuosi) ja pyörien käytön asiakastulosta (n.15 000 €/vuosi). Nettokustannushaarukkana kunnalle on esitetty 2 000 - 256 500 €/vuosi.

Mikäli Tuusulan kunta lähtee hankintaan mukaan, Tuusula tekee lopulliset hankintapäätökset kaupunkipyöräjärjestelmästä vasta puitejärjestelyn toteuduttua ja kustannusten tarkennuttua. Tuusulan on mahdollista hankkia kaupunkipyöräpalvelu halutussa laajuudessaan puitejärjestelyn voimassaoloaikana (neljä vuotta) niin, että palvelusopimus päättyy yhtäaikaisesti seudun muiden palveluiden kanssa.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Tekninen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää, että

- Tuusulan kunta sitoutuu osallistumaan puitejärjestelynä toteutettavaan kaupunkipyöräpalvelun hankintaan ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- hyväksyy osapuolten välisen yhteistyösopimuksen ehdot
- Tuusulan kunta määrittää kaupunkipyöräpalvelun hankintaa liittyvää tarvetta varten kymmenen mahdollista ulkomainoslaitteiden sijoituspaikkaa hallinnassaan olevilta alueilta.

Lisäksi tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä pöytäkirja tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Kokouskäsitely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Raimo Stenvall ehdotti Kirsti Ruislehdon, Ari Loposen sekä Cecilia Veikkolaisen kannattamana, että Tuusulan kunta ei sitoudu osallistumaan puitejärjestelynä toteutettavaan kaupunkipyöräpalvelun hankintaan.

Koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen. Lautakunta hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat Raimo Stenvallin tekemää muutosehdotusta, äänestävät "EI".

Suoritettuna äänestyksessä annettiin

- 2 "JAA"-ääntä (Kirsi Korpaeus ja Ilari Roihuvuo)
- 7 "EI"-ääntä (Raimo Stenvall, Juha Partanen, Marjut Kylliäinen, Ari Loponen, Cecilia Veikkolainen, Kirsti Ruislehto ja Risto Rämö)

Suoritettuna äänestyksessä annettiin 2 jaa-ääntä, 7 ei-ääntä. Poissa äänestyksestä olivat jäsenet Jorma Sulander ja Janne Hermunen. Puheenjohtaja totesi Raimo Stenvallin ehdotuksen tulleen lautakunnan päätökseksi.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti että Tuusulan kunta ei sitoudu osallistumaan puitejärjestelynä toteutettavaan kaupunkipyöräpalvelun hankintaan.

Tiedoksi

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy, Jukka-Matti Laakso

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 32, 28.08.2024
Tekninen lautakunta, § 90, 24.09.2024

§ 90

Tuusulan viher- ja ulkoliikunta-alueiden kehittämissuunnitelma, Jokela, hyväksyminen

TUUDno-2024-1559

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 28.08.2024, § 32

Valmistelijat / lisätiedot:
Annukka Luoderanta
annukka.luoderanta@tuusula.fi
hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Tuusulan viher- ja ulkoliikuntapaikkojen kehittämissuunnitelmaehdotus, VIPU, Jokela, hytelk 28.8.2024

Tuusulan kunnan yhdyskuntatekniikassa on laadittu Tuusulan viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämissuunnitelmaehdotus, VIPU, Jokela. Mahdolliset muistutukset on toimitettava kirjallisesti Tuusulan kunnan tekniselle lautakunnalle.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta antaa muistutuksensa Viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämissuunnitelmaehdotukseen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta kiittää kehittämissuunnitelman laatijoita perusteellisesta selvitystyöstä ja huolellisesti laaditusta kehittämissuunnitelmaehdotuksesta. Erityisesti asukkaiden ja muiden palveluiden käyttäjien aktiivinen osallistaminen suunnitelman laatimisprosessiin on hienoa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta muistuttaa asukaskyselyssä esitetyistä alueen kehittämiskohteista, kuten miellyttävät ympärivuotiset jalankulkureitit, metsien säästäminen ja helpompi veden äärelle pääseminen. Käyttäjälähtöiset viheralueet ja ulkoliikuntapaikat mahdollistavat kuntalaisten aktiivista elämäntapaa, edistävät niin psyykkistä kuin fyysistäkin hyvinvointia ja lisäävät mahdollisuuksia erilaisiin sosiaalisiin kontakteihin.

Jokelan monipuoliset viher- ja ulkoliikuntamahdollisuudet ovat jokelalaisten ja lähiseutujen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen erinomainen väline. Kehittämissuunnitelmaehdotuksessa huomioidaan ansiokkaasti erilaiset käyttäjäryhmät. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta toivoo, että erityisesti esteettömyys, saavutettavuus ja kaikille avoimet palvelut toteutuvat, kun suunnitelmaa viedään käytäntöön.

Uusia ulkoilureittejä suunniteltaessa ja vanhoja reittejä kehitettäessä tulee huomioida helppokulkuisuus esimerkiksi lastenvaunujen kanssa, ja reittien varrella tulee olla levähdysmahdollisuuksia. Virkistysalueiden palveluissa, kuten mahdollisissa saniteettitiloissa, tulee huomioida pyörätuolikäyttäjät. Julkisen liikenteen yhteyksiä virkistysalueille tulee kehittää; toisaalta pysäköintitilaa, ml. LE-paikat, tulee olla riittävästi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen muistutuksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta, 24.09.2024, § 90

Valmistelija / lisätiedot:

Mia Järvinen

mia.jarvinen@tuusula.fi

kunnanpuutarhuri

Liitteet

1 Tuusulan viher- ja ulkoliikuntapaikkojen kehittämissuunnitelmaehdotus, VIPU, Jokela, TL 24.9.2024

Jokelan viher- ja ulkoliikunta-alueiden kehittämissuunnitelma käsittelee kunnan asukkaille ja muille käyttäjille tarjoamia viher- ja ulkoliikunta-alueiden palveluja ja niiden muodostaman palveluverkon kehitystä seuraavan 15 vuoden aikana. Olevien kohteiden kehittämistarpeiden lisäksi tarvitaan ennakoivasti tietoa uusien asuinalueiden palvelutarpeista. Tavoitteena on taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaan sekä laadukkaan palveluverkon aikaansaaminen.

Suunnitelmassa ovat mukana kunnan viher- ja liikunta-alueille sijoittuvat liikunta-, virkistys- ja luontovirkistyspalvelut. Liikuntapalveluja ovat mm. ulkokuntoilupaikat, frisbeegolfraudat ja erilaiset kentät. Virkistyspalveluihin luetaan esim. koira-aitaukset, leikkipaikat ja matonpesupaikat. Luontovirkistyspalveluita ovat mm. luontoreitit, ulkoilureitit ja luonnontarkkailupaikat. Palveluverkko ei koske koulujen eikä päiväkotien pihoja, mutta niiden palveluja tarkastellaan osana muuta palveluverkkoa.

Palveluverkon lähtökohtina toimivat muun muassa Tuusulan uusi yleiskaava, väestönkasvu, kunnan strategia sekä muut kunnan strategiat ja linjaukset, organisaatio sekä muut tapahtuneet tai ennakoitavat muutokset viher- ja ulkoilualueilla ja niitä koskevissa teemoissa. Tunnistettuja teemoja ovat esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen, ilmastonmuutokseen varautuminen ja sopeutuminen, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä eri käyttäjäryhmien tarpeiden huomioiminen.

Asukkaiden ja muiden käyttäjien näkemyksiä on kerätty suunnittelutyön eri vaiheissa. Kesällä 2023 tehtiin verkkokysely, johon vastasi yli 200 henkilöä. Lisäksi haastateltiin paikallisia nuoria. Syksyllä 2023 järjestettiin ensimmäinen asukastilaisuus ja maaliskuussa 2024 toinen asukastilaisuus, jossa oli mahdollisuus kommentoida kehittämissuunnitelman luonnosta. Verkkokyselyn, haastatteluiden ja asukastilaisuuksien kommentteja on hyödynnetty suunnitelman tavoitteiden määrittelyssä, palvelukorttien sisällössä sekä yksittäisten palvelukohteiden sijoittelussa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Viher- ja ulkoliikunta-alueiden kehittämissuunnitelma jalkautetaan viherpalveluihin, vapaa-ajan palveluihin ja kaavoitukseen. Suunnitelma toimii päätöksenteon ja palveluverkoston kehitystyön tukena. Palveluverkko on pohja tulevien vuosien investointiohjelman laatimiselle ja sen keskeiset linjaukset ohjaavat myös yksittäisiä palveluverkon kehittämishankkeita.

Tuusulan viher- ja ulkoliikuntapalveluiden kehittämissuunnitelmaehdotuksesta saatiin yksi muistutus, joka merkittiin tiedoksi.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä Jokelan viher- ja ulkoliikunta-alueiden kehittämissuunnitelman.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 91

Ajoneuvojen siirtämistä ja hävittämistä koskeva taksa

TUUDno-2024-1677

Valmistelija / lisätiedot:
Jari Huttunen
jari.huttunen@tuusula.fi
kunnossapitopäällikkö

Liitteet

1 Ajoneuvojen siirtämistä ja hävittämistä koskeva taksa 2024, TL 24.9.2024

Oheismateriaali

1 Ajoneuvojen siirtämistä ja hävittämistä koskeva taksa 2010, oheinen TL 24.9.2024
Verkkojulkisuus rajoitettu,

Voimassa oleva ajoneuvojen siirtämistä ja hävittämistä koskeva taksa on vuodelta 2010, eikä taksalla perittävät maksut kata tehtävästä aiheutuneita kustannuksia.

Taksaa käytetään Tuusulan kunnan alueelle luvattomasti jätettyjen ja hylättyjen ajoneuvojen lakisääteisten siirto ja säilytyskuluja laskuttamisen perusteena.

Taksa koostuu kolmesta osa-alueesta, siirtokuluista, säilyttämiskuluista sekä hallinnollisista kuluista.

Siirtopalvelujen osalta kustannukset noudattavat maanrakennusalan konekustannuksia, joiden osalta kokonaisindeksissä on mukana maanrakennuskoneet sekä hoito ja kunnossapitokoneet. Kyseistä indeksiä on käytetty vuosittain tehdyissä puitesopimuskoneiden hinnantarkistuksissa, kokonaisindeksi on noussut vuodesta 2010 vuoden 2023 loppuun mennessä 50%.

Säilyttämiskulut, mitkä nykyellään sisältää myös ajoneuvon hävittämisen ja asian vaatimat romutustodistukset.

Hallinnolliset kulut, kunnan osalta, joihin ovat nousseet jo postimaksujen osalta moninkertaisiksi. Kustannusten nousuun on vaikuttanut eniten saantitodistuksella lähetettävien kirjeiden postimaksut sekä laskutus ja perintäkulut.

Voimassa olevia ajoneuvojen siirtämistä ja hävittämistä koskeva taksa tulee päivittää paremmin vastaamaan nykyistä kulutasoa.

Ajoneuvojen siirtämisestä ja hävittämisestä kertyneitä kuluja ei saada läheskään aina perittyä, koska melko usean ajoneuvon omistajista ei ole tietoja saatavilla tai jos on, niin kustannuksia ei saada ulosmitattua. Niiltä osin, kuin maksut saadaan perittyä, on tärkeää, että ne vastaavat todellista kustannustasoa, ettei kunnan kadunvarsille tai luontoon hylkäämisestä tulisi edullisin tapa hävittää vanha ajoneuvo.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä ajoneuvojen siirtämistä ja hävittämistä koskevan taksan liitteen mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 92

Hyrylän uuden palvelukeskuksen katusuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen

TUUDno-2022-1810

Valmistelija / lisätiedot:

Helena Sundström

helena.sundstrom@tuusula.fi

projektipäällikkö

Liitteet

- 1 Ote opaskartasta 1:10 000, TL 24.9.2024
- 2 Ote ajantasakaavasta 1:2000, TL 24.9.2024
- 3 2151-30 Ote suunnitelmasta, TL 24.9.2024
- 4 Katusuunnitelmaselostus, TL 24.9.2024
- 5 Hyrylän uuteen palvelukeskukseen liittyvät katusuunnitelmaehdotukset, TL 24.9.2024
- 6 2151-48 Liikenteenohjaussuunnitelma, TL 24.9.2024
- 7 2151-47 Jääkäripolku (J5) pituus- ja poikkileikkaus, TL 24.9.2024
- 8 2151-46 Lotanpolku (J4) poikkileikkaukset, TL 24.9.2024
- 9 2151-45 Lotanpolku(J4) pituusleikkaus, TL 24.9.2024
- 10 2151-44 Tykkimiehenpolku (J3) ja Tiilikasarminaukio poikkileikkaukset, TL 24.9.2024
- 11 2151-43 Tykkimiehenpolku (J3) ja Tiilikasarminaukio_pituusleikkaus, TL 24.9.2024
- 12 2151-42 Koskenmäenpolku (J2) ja Pikkulotanaukio poikkileikkaukset, TL 24.9.2024
- 13 2151-41 Koskenmäenpolku (J2) ja Pikkulotanaukio pituusleikkaus, TL 24.9.2024
- 14 2151-40 Autoasemankatu (K4) poikkileikkaukset, TL 24.9.2024
- 15 2151-39 Autoasemankatu (K4) pituusleikkaus, TL 24.9.2024
- 16 2151-38 Koskenmäentie (K2 ja K3) poikkileikkaukset, TL 24.9.2024
- 17 2151-37 Koskenmäentie (K2 ja K3) pituusleikkaus, TL 24.9.2024
- 18 2151-36 Kiertoliittymä (K1, K2 ja K3) poikkileikkaus, TL 24.9.2024
- 19 2151-35 J1_pituusleikkaus, TL 24.9.2024
- 20 2151-34 Hyrylääntie (K1) poikkileikkaukset, TL 24.9.2024
- 21 2151-33 Hyrylääntie (K1) pituusleikkaus, TL 24.9.2024
- 22 2151-32 Tasauksen yleispiirustus, TL 24.9.2024
- 23 2151-31 Asemapiirustus-Hyrylän palvelukeskuksen alue, TL 24.9.2024

Hyrylän uuteen palvelukeskukseen liittyvät katusuunnitelman muutoshedotukset **H** yrylääntie plv 0-100, Koskenmäentie K2 plv 0-175, K3 plv 0-75, Autoasemankatu plv 0-130, Koskenmäenpolku, Pikkulotanaukio, Tykkimiehenpolku ja Tiilikasarminaukio katusuunnitelmaehdotukset Lotanpolku, Jääkäripolku plv 0-30 (piir.no 2151-31...48) ovat olleet yleisesti nähtävillä 29.8-11.9.2024.

Lähtökohdat

Katusuunnitelmaehdotus koskee Hyrylän palvelukeskuksen rakentamisen johdosta tarpeellisia katujen suunnitelmamuutoksia. Suunnitelmaehdotus sisältää Hyrylääntien, Koskenmäentien, Autoasemankadun, Koskenmäenpolun, Tykkimiehenpolun, Lotanpolun ja Jääkäripolkun sekä Pikkulotan- ja Tiilikasarminaukiot rakentamisen suunnitelmakartan osoittamassa laajuudessa. Katusuunnitelma on tavoitetilan suunnitelma, joka on sovitettu olemassa oleviin katuihin sekä suunnitteilla olevaan palvelukeskukseen ja muiden liittyvien toimintojen tarpeisiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Katusuunnitelma perustuu asemakaavaan nro 3615, Hyrylän palvelukeskus, asemakaavan muutos, Tuusulan kunta, Hyrylän kylä. Asemakaava on tullut voimaan 19.6.2024. Suunnitelma ulottuu Koskenmäentien osalta myös pieniltä osin seuraaville asemakaava-alueille: 3204 Hyrylän pohjoinen keskusta, 3364 Koilliskeskus ja 002 Hyrylän keskustan rakennuskaava.

Liikenne- ja katutekniset ratkaisut

Hyryläntie (K1) ja jkp (J1)

Katusuunnitelma koskee Hyrylätietä noin 100 m matkalta välillä Tykkimiehenpolku (J3) – Koskenmäentie (K3). Ajouradan leveys on noin 8,6 metriä. Kadun länsireunalla on pysäköintitaskut 2,0 m. Sisään- ja ulosajo palvelukeskuksen pysäköintiin sekä palvelukeskuksen huoltopihan ulosajo tapahtuu Hyrylätien liittymän kautta. Liittymän leveys pysäköinnin osalta on 6,15 metriä, suunnat erottaa kapea 0,65m leveä saareke. Huoltoliikenteen liittymäleveys on 8,50 metriä, 2,0 m leveä saareke erottaa huolto- ja pysäköintiajot toisistaan. Katualueen leveys on noin 27,5...30 metriä. Kadun kaakkoisreunaan / palvelukeskuksen puolelle toteutetaan 3,50 m leveä yhdistetty jalankulku- ja pyöräilyväylä (J1) välille Tykkimiehenpolku (J3) ja Koskenmäenpolku (J2). J1-väylän uudisosuus liittyy nykyiseen Koskenmäentien alikulkujärjestelyyn palvelukeskuksen pohjoispuolella, eteläpuolella liitytään nykyiseen Hyrylätien jk+pp -väylään ennen Tykkimiehenpolkua. Yhdistetty jalankulku- ja pyöräilyväylä on palvelukeskuksen korttelin kohdalla erotettu ajoradasta 1,4 m leveällä kivetystä erotusalueella.

Kadun luoteisreunan jk+pp väylä ja välialue säilyvät pääosin ennallaan, muutokset koskevat vain kiertoliittymän aluetta. Tämä suunnitelma liittyy nykyiseen jk+pp -väylään.

Kadun nopeusrajoituksena tulee olemaan 30 km/h. Pysäköinti on kadulla sallittu pohjoispuolen nykyisissä pysäköintitaskuissa.

Hyrylätien suojatieylitykset ovat Tykkimiehenpolun jatkeen korotettu suojatie sekä kiertoliittymään liittyvä suojatie.

Lisäksi yhdistetylle jalankulku- ja pyöräilyväylälle rakennetaan kaksi suojatietä: palvelukeskuksen ulosajon ajoliittymän kohdalle ja Koskenmäenpolun risteyskohtaan.

Koskenmäentie (K2) ja (K3), liittyvät jk+pp -väylät ja kiertoliittymä D=14

Koskenmäentie K2 ja K3 ovat kokoojakatuja. K2:n suunnittelualueen pituus on noin 175 m ja K3:n noin 75 m. Katujen muutoskohtaan sijoittuu kiertoliittymä Hyrylätien kokoojakatu kolmantena haarana ja jk+pp -väylä Koskenmäenpolku neljäntenä. Koskenmäentien ajouradan leveys on 7,0 m. Katualueen leveys vaihtelee; K2 osuudella 23 ... 27 metriä ja K3 osuudella 25...45,90 metriä. Kiertoliittymän halkaisija on 14 m, yliajettavan kiveyksen leveys 4,5 m ja kiertotilan leveys 4,5 m.

Koskenmäentien K2 osuudella on molemmin puolin odotustilalliset katokselliset bussipysäkit. Seisontatilan leveys on eteläpuolella 3,0 metriä, pohjoispuolella 3,25 m. Pysäkkien välisellä katuosalla tienylitysratkaisuna on keskisaarekkeellinen suojatie. Kiertoliittymän risteysalueelle tehdään Koskenmäentien ylittävä keskisaarekkeellinen suojatie.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Molemmilla reunoilla kulkevat yhdistetyt jalankulku- ja pyöräilyväylät ovat leveydeltään on 3,5 metriä. Kadun pohjoispuolen jk+pp -väylä erotetaan ajoradasta reunatuella ja erotuskiveyksellä. Etelän puolinen jk+pp -väylä on eroteltu ajoradasta välialueella.

Koskenmäentien K3 osuuden pohjoisreunalla kulkee reunakivellä ja erotuskiveyksellä erotettu 3,5 m leveä jk+pp väylä. Ajoradan eteläreunaan asennetaan tiekaide välille Koskenmäenpolku – nykyinen sillankaide. Nykyinen alikulun kohta säilyy ennallaan.

Kadun nopeusrajoitukseksi tulee 30 km/h ja kadulle asetetaan pysäköintikielto.

Autoasemankatu (K4)

Autoasemankatu on noin 230 m mittainen kokoojakatu, josta varsinainen uudisrakentaminen koskee noin 130 metrin mittaista osuutta ja muuttunut liikenteenohjaus koko pituutta. Kadun linjausta on uudistettu ottaen huomioon uusi palvelukeskushanke. Noin paalulta 80 on liittymä pintapysäköintialueelle sekä nykyiselle kirjastolle. Paalulla 90 on palvelukeskushankkeen pysäköintirampin liittymä. Noin paalulla 120 on nykyisen K-Supermarketin liittymä.

Kadun ajoradan leveys on vaihteleva. Kaistaleveys on 2,75 m... 6,0 metriä. Kadun itäreunalla kulkevan reunakivellä korotetun yhdistetyn jk+pp -väylän leveys on 3,50 m. Keskisaarekkeen leveys vaihtelee 1,5...4,0 metriin.

Autoasemankadulla suunnittelualan etelä- ja pohjoispäässä tienylitysratkaisuna on keskisaarekkeellinen suojatie.

Kadun nopeusrajoituksena 30 km/h.

Koskenmäenpolku (J2) ja Pikkulotanaukio

Koskenmäenpolku on noin 160 m mittainen jk+pp -väylä, jolla sallitaan huoltoajo. Palvelukeskuksen huoltopihan sisäänajo tapahtuu Koskenmäenpolun puolelta, mitoitusajoneuvo on puoliperävaunuyhdistelmä. Nykyisen liikekiinteistön huoltoajo hoidetaan myös Koskenmäenpolun suunnasta. Huoltoajoneuvot (mitoitusautoa 12 m: n kuorma-auto) U-kääntävät Pikkulotanaukion reunassa. Huoltoliikenteen sisään- ja ulosajo on kiertoliittymään. Moottoripyörä- ja henkilöautoliikenne on kielletty.

Kiertoliittymän kiertotila erotetaan Koskenmäenpolusta asentamalla madallettu 3 cm reunakivi.

Jk+pp -väylän leveys on 6,10 ...8,10 m ja katualan leveys 10,5m.

Pikkulotanaukio sijaitsee Koskenmäenpolun J2 ja Lotanpolun J4 kulmauksessa, rajautuen muilta osin pohjoisen suunnassa ja lännen suunnassa kortteliin 858-1-8007-7 (Lidl ja Jysk), itäsuunnassa Palvelukeskuksen pysäköintiramppiin ja eteläsuunnassa Palvelukeskuksen seinälinjaan. Katualan rajan ja liikekiinteistön seinälinjan välissä on n. 4 metriä.

Tykkimiehenpolku (J3) ja Tiilikasarminaukio

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tykkimiehenpolku on noin 220 m mittainen yhdistetty jk+pp -väylä, joka toimii myös pelastusreitteinä palvelukeskuksen alueelle. Tiilikasarmin aukiolle avautuu kirjaston nykyinen huoltoramppi ja aukio toimii huoltoajoneuvojen kääntymistilana. Väylää voi käyttää myös kirjaston huoltoajoreittinä. Tykkimiehenpolun katualueen leveys vaihtelee 10,0 ... 16,0 m

Lotanpolku (J4)

Lotanpolku sijoittuu palvelukeskusrakennuksen kaakkoispuoleisen seinälinjan ja pintapysäköintialueen väliin. Se yhdistää Koskenmäenpolun ja Pikkulotanaukion Tiilikasarmiaukioon ja Tykkimiehenpolkuun.

Lotanpolku on noin 90 m mittainen jk + pp -väylä, jonka katualueen leveys vaihtelee välillä 6,5–7,9 metriä. Lotanpolun suunnittelussa on huomioitu sen käyttö pelastustienä (paloauto) sekä nostopaikan tilavaraus ja pääsy nostopaikalle palvelukeskuksen seinustalle pintapysäköintialueelta. Huomioitu on myös kirjaston huoltoajotarve.

Jääkäripolku (J5)

Suunnittelualueeseen kuuluu Esikunnanpuiston läpi kulkevan Jääkäripolun koillispuolesta noin 30 m mittainen väyläosuus. Jääkäripolulla on leveyttä 3,85 metriä. Katualueen leveys on 6,5 metriä. Tykkimiehenpolulta rakennetaan historiallisten kasarmirakennusten väliin luiska sekä portaat. Portaiden leveys on 1,75 metriä ja luiskan 2,25 metriä.

Päällysteet ja istutukset

Palvelukeskusrakennusta ja palvelukeskuksen pintapysäköintialuetta ympäröivien katualueiden päällysteet ja istutukset on suunniteltu yhteistyössä palvelukeskushankkeen kanssa.

Hyryläntien suunnitelma-alueella ajorata sekä jalankulku- ja pyöräilyväylät päällystetään asfaltilla. Kiertoliittymään liittyvät suojatiesaarekkeet sekä erotusalue tehdään reunakivellä korotettuina päällystämällä ruskealla betonikivellä. Kiertoliittymän yliajettava osuus tehdään harmaalla nupukivellä. Välikaistan katuvihreä on nurmetus ja nykyiset / istutetut lehtipuut. Palvelukeskuksen seinustalla katualueen puolella on tilavaraus palvelukeskushankkeen 1,10 m leveille istutuslaatikoille.

Koskenmäentien K2 ja K3 ajorata sekä jk+pp -väylät päällystetään asfaltilla. Ajoradan reunakivet ovat graniittia näkymä 12 cm paitsi madalletuissa kohdin 3 cm. Saarekkeiden kiveys ruskeaa betonikiveä, kiertoliittymän yliajettava kiveys nupukiveä. Kiertoliittymän yliajettavat reunakivet kallistetaan 0...3 cm näkymällä.

Välikaista nurmetetaan ja istutetaan uusia lehtipuita. Kiertosaarekkeeseen istutetaan perennoja sekä kolme uutta lehtipuuta. Kadun K3 eteläpuoli luiskataan nykyiseen alikulkuun, luiskaukseen istutetaan pensaita, kaksi lehtipuuta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Autoasemankadun ajorata sekä jk+ pp -väylät päällystetään asfaltilla, reunatuet toteutetaan luonnonkivellä. Välikaistan sekä keskisaarekkeen pintamateriaali on ruskeaa betonikiveä, paitsi nykyinen levitettävä saareke nykyisine lehtipuineen. Uuteen keskisaarekkeeseen leveimpään kohtaan istutetaan lehtipuu. Kadun itäpuolen nurmetus säilyy nykyisellään tai ennallistetaan nykyistä vastaavaksi.

Kadun eteläpuolelle rakennettavan pintapysäköintialueen rakenteet sekä tukimuuri ovat osittain Autoasemankadun katualueen puolella. Betonitukimuuri ja mustaksi maalattu metallipinnakaide sekä kaiteen ja kadun reunakiven väliset puu+ lehtipensasistutukset kuuluvat palvelukeskushankkeen suunnitteluun. Autoasemankadun reunan tiekaide on osa katusuunnittelua.

Kadun pohjoispuolelle Pikkulotanaukion reunaan rakennetaan uusi istutusalue, johon istutetaan uusia katupuita sekä matalaa kasvillisuutta.

Koskenmäenpolku päällystetään asfaltilla palvelukeskuksen huoltoliikenteen sisäänajoon saakka ja loppuosuus kivetään harmaalla betonikivellä. **Pikkulotanaukio** kivetään ruskealla betonikivellä, keskellä aukiota on istutusalue n. 60 m². Istutus rajataan reunakivellä ja porraskivellä, kasveina on lehti- ja havupensasitutusta sekä istutetaan lehtipuu.

Koskenmäenpolun koillisreunalle vastapäätä huollon sisäänajoa levitetään istutusaluetta, kasveina perennoja sekä nykyiset lehtipuut. Reunakivi graniittia.

Koillisreunaan rakennetaan nupukivistä kuivatuskouru, joka viettää hulevesikaivoihin. Kouru sivuaa nykyistä liikekeskuksen katosta ja katoksen pilarilinjaa.

Tykkimiehenpolun päällysteenä on asfaltti sekä harmaa ja ruskea betonikivi. **Tiilikasarminaukion** pintamateriaali on ruskea betonikivi. Aukio rajautuu uuteen luonnonkivimuuriin, mikä on jatkoa nykyiselle Kulttuurikeskus Taidekasarmin kivimuurille. Nykyiset lehtipuut säilytetään mahdollisuuksien mukaan. Luiskat nurmetetaan. Jääkäriinpolun yhteydessä on erillinen lehtipensaiden ja perennaistutuksien istutusalue, jonka läheisyydessä on penkki. Aukiolle osoitetaan tilavaraus palvelukeskuksen polkupyöräpysäköinnille.

Palvelukeskuksen seinään on osoitettu mahdollinen taiteen sijoituspaikka.

Tykkimiehenpolku toimii myös pintavesien tulvareittinä, ja tätä varten eteläreunaan tehdään nupukivetty kuivatuskouru. Terveysaseman tontin kaavarajalle rakennetaan graniittinen reunakivi. Kiven näkymä on 12 cm istutuksien kohdilla ja 0..3 cm kulkuyhteyksien kohdilla.

Lotanpolun pinta toteutetaan betonikivilaatoituksena/-päällysteisinä. Kirjaston seinustalle tukimuurin viereen on osoitettu paikka Palvelukeskushankkeen pyöräpysäköinnille.

Jääkäriinpolun jalankulku- ja pyöräilyväylän päällysmateriaalina on asfaltti. Portaiden pinta on graniittikiveä, jotka asennetaan betonirakenteeseen. Porraskiven leveys on 1,2 m. Yhteisötila Aunelan puoleinen luiska nurmetetaan. Taidekasarmin puolen nykyinen nurmetus ennallistetaan. Tykkimiehenaukiollekin avautuvan istutusaltaan kasvit ovat perennoja sekä lehtipensaita. Tukimuurin takainen osuus katualueen rajalle tasataan ja nurmetetaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuivatus

Suunnittelualueen katualueiden pintakuivatus toteutetaan hulevesiviemäriin liitettävien hulevesikaivoin. Hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin ja Koskenmäentien pohjoisreunassa sijaitsevan avo-ojan kautta Tuusulanjärveen.

Katujen rakenteiden kuivatus toteutetaan salaojilla, jotka purkavat hulevesikaivioihin.

Palvelukeskusrakennuksen ja pintapysäköintialueen välissä sijaitsevan **Lotanpolun** kuivatus toteutetaan osittain palvelukeskushankkeen hulevesijärjestelmän kautta Autoasemankadun hulevesiviemäriin.

Valaistus

Kaduille rakennetaan led-valaistus.

Nähtävilläolon aikana jätettiin kolme muistutusta.

Muistutus 1, Kiinteistö Oy Tuusulan pysäkkikuja 1:

Kiinteistö Oy Tuusulan Pysäkkikuja I kiinteistöyhtiöön kuuluvat kiinteistöt ovat Pysäkkikuja I ja Koskenmäenpolku I .

Koskenmäenpolku 1 :lle ko. kevyen liikenteen väylä on tärkeä, koska kiinteistön huoltoliikenne pitää pystyä ajamaan ko. väylällä. Huoltoliikenne on mm. isoja kuorma-autoja, joiden pitää päästä liikehuoneiston lähelle. Tämä on erittäin tärkeää myös talviseen aikaan.

Koskenmäenpolku on vilkas kävely ja pyöräilyväylä sekä kiinteistöjen pelastustie. Raskaalle liikenteelle on suunniteltu kääntöpaikkaa Pikkulotanaukoilla ja kääntymistä tulee haittaamaan palvelukeskuksen seinään asennettava katos sekä istutusallas. Kuorma-autolle jää erittäin vähän kääntymisvaraa ja on huomioitava myös kevytliikenne samanaikaisesti. Voisiko huoltoliikenne ajaa suoraan pintapysäköintialueen ajoväylälle, jolloin ei tarvitsisi peruutella kevyen liikenteen väylällä. Väylää käyttää myös koululaiset ym. ja peruutettaessa pitäisi jonkun vahtia, että peruuttavan auton taakse ei mennä.

Uuden palvelukeskuksen huoltoliikenteen sisäänajo Koskenmäenpolun päästä on hankalassa paikassa, koska jos iso kuorma-auto kääntyy kiertoliittymästä Koskenmäenpolulle ja siitä heti sisään huoltopihalle, vaatii se reilusti tilaa, jotta se taipuu sisäpihalle. Lisäksi kohdassa risteävät kävely —ja pyörätiet.

Koskenmäenpolulle tulisi sallia huoltoliikenne sekä lyhytaikaiset tavaranoudet. Koskenmäenpolun liikehuoneistojen käynnit tulee säilyttää esteettöminä.

LIDL edessä on suunniteltu luiskaus kohti LIDL:n pääsisäänkäyntiä.

Rankkasateella ym. hulevedelle ei ole riittävää hulevesikaivoa, jotta estetään huleveden pääsy myymälän tiloihin. Pitäisi olla pitkä hulevesikaivo, joka kerää valuvan huleveden. Suunnittelussa tulee huomioida olemassa olevan kiinteistön korkeusasemat ja pääsisäänkäynnit.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Talvella Pysäkkikujan kiinteistön kesäpihan aidoista osa poistetaan, jotta kesäpihan kohdalle voi varastoida hetkellisesti Pysäkkikujan lunta poiskuljetettavaksi. Nyt kohdalle on tulossa tasoero reunakivineen.

Mihin ko katualueella muutoin varastoidaan / työnnetään talvella lumet? Talvella lumenauraus kaventaa oleellisesti Koskenmäenpolun väylää.

Pyydämme, että oheiset huomiomme huomioidaan suunnitelmassanne.

Vastine 1:

Koskenmäenpolun huoltoliikenteen tilanahtaus on tiedostettu katusuunnittelun aikana ja eri vaihtoehtoja on tarkasteltu. Läpiajoa palvelukeskusrakennuksen tai Jysk /Lidl -rakennuksen (kiinteistö 858-1-8007-7) pääovien editse ei kuitenkaan pidetty turvallisena vaihtoehtona, joten suunnittelun aikana päädyttiin vaihtoehtoon, jossa Koskenmäenpolun huoltoajon liikennöinti tapahtuu ainoastaan Hyrylätien suunnasta ja suuntaan ja huoltoautot kääntävät ympäri Pikkulotanaukiolla.

Katos kuuluu palvelukeskusrakennukseen. Sen alikulkukorkeus on hankkeen suunnitelmien mukaan 5 m. Kääntyminen Pikkulotanaukiolla on tarkasteltu 12 metrisen kuorma-auton ajourien mukaan. Kääntymistila on toki ahdas, mutta myöskään ajoa palvelukeskusrakennuksen ovien tai Lidlin ja Jyskin ovien editse ei voida pitää turvallisena ratkaisuna. Istutusaltaan kokoa ja muotoa voidaan tarkastella vielä tarkemman suunnittelun yhteydessä, mutta se on tärkeä katu ympäristöelementti, jota ei haluta kokonaan poistaa.

Palvelukeskuksen huoltoliikenteen sisäänajon paikka Hyrylätien ja Koskenmäenpolun kulmauksessa on ratkaistu palvelukeskushankkeen yhteydessä ja katusuunnittelu on yhteensovitettu sen mukaan.

Koskenmäenpolun liikehuoneistojen sisäänkäynnille tai niiden edustalle ei ole tulossa korkomuutoksia nykytilanteeseen nähden.

Tasaussuunnitelman (tasauksen yleispiirustus 2512-32) kadun taso kallistaa Lidilin ja Jyskin ovien edessä katualueen reunalla ovista ja seinälinjasta pois päin ei oville päin kuten muistuttaja kirjoittaa.

Koskenmäenpolulle ei ole osoitettu varsinaista lumien varastointipaikkaa vaan lumet joudutaan kuljettamaan tarpeen mukaan pois.

Muistutus 2, Keski-Uudenmaan polkijat ry

Olemme tutustuneet Hyrylän uuteen palvelukeskukseen liittyviin katusuunnitelmaehdotuksiin, ja verranneet käytettyjä ratkaisuja Tuusulan pyöräilyn edistämissuunnitelmaan sekä Väyläviraston ohjeeseen 18/2020: Pyöräliikenteen suunnittelu. Tuusulan kunnanvaltuusto on 12.11.2018 hyväksynyt pyöräilyn edistämissuunnitelman, ja toimenpideohjelmalla toteutetaan erillisten päätösten kautta. Nyt päätettävänä olevan suunnitelman tulisikin olla myös pyöräilyn edistämissuunnitelmaan toteuttava toimi, eikä sisältää ristiriitaisia ja vääränlaisia liikenteellisiä ratkaisuja.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Yleisesti ottaen katusuunnitelmaehdotukset ovat pyöräliikenteen näkökulmasta heikkotasoisia ja perustuvat vanhentuneeseen ajatteluun, jossa jalkakäytävä-tasoiset väylät merkitään liikennemerkillä yhdistetyiksi pyöräteiksi keskeisellä rakennetulla alueella. Tästä kärsivät sekä polkupyörällä liikkuvat sujuvuuden puuttuessa että kävelijät, jotka tarvitsevat tällaisessa ympäristössä vapaata oleskelutilaa yhdistettyjen pyöräteiden sijaan.

Pyöräliikenteen suunnitteluohjeen "liikennejärjestelyissä tulee näkyä, että yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä on pyöräliikenteen väylä" (kpl 4.5.9, s. 79), joilla ei käytetä reunakiviä. Myös Tuusulan pyöräliikenteen edistämissuunnitelmassa on mainittu parannuskeinona reunakivien poistaminen risteyksistä. Pyöräteiden risteysiin on suunnitelmassa merkitty toistuvasti joko luiskattu tai madallettu reunakivi. Reunakiven poistamisesta hyötyvät polkupyörällä liikkuvien lisäksi mm. lastenvaunuja työntävät vanhemmat kuin pyörätuolia tarvitsevat kuntalaiset. Reunakivetön ratkaisu on paitsi parempi myös edullisempi ja sen talvikunnossapito toimii paremmin.

Koskenmäentien kiertoliittymässä pyörätie tulee linjata ympyrän muotoisena ajoradan geometriaa mukaillen kuten pyöräliikenteen suunnitteluohje kpl 5.7.3 opastaa. Katusuunnitelmaehdotuksen teräviä mutkia sisältävät pyörätiet kiertoliittymissä heikentävät tienkäyttäjien ennakoitavuutta ja aiheuttavat vaaratilanteita. Luiskatut reunakivet tulee poistaa pyörätien jatkeiden yhteyksistä.

Koskenmäentiellä on kiinteistön pysäköintialueelle tehty risteys, jossa pyörätie ja jalkakäytävä katkeavat. Oikea ratkaisu tällaisessa paikassa on ylijatkettu jalkakäytävä ja pyörätie, joka ei näyttäydy lainkaan risteyksenä pyörätien käyttäjälle.

Autoasemankatu mainitaan kokoojakatuna, joka palvelee kuitenkin käytännössä vain pysäköintihalleihin ajoa. Selostuksessa ei mainita ennustettua tai suunniteltua liikennemäärää. Katu hyötyisi liikenteen rauhoittamisen keinoista, joilla ajokaistoja olisi koko ajan vain yksi suuntaansa. Tällaisella keinolla parannetaan liikenneturvallisuutta, vähennetään ylinopeuksia ja säästetään katutilaa kestäville kulkutavoille.

Vastine 2

Katusuunnitelma sijoittuu ympäristöön, jossa on jo olemassa nykyistä infraa ja rakennuksia. Lisäksi suunnitelma-alueella on rakenteilla uusi palvelukeskusrakennus. Katusuunnitelma on jouduttu sovittamaan käytettävissä olevan tilan ja ympäröivien rakenteiden korkomaailman kanssa mahdollisimman toimivaksi kokonaisuudeksi.

Tuusulassa katu ympäristöä suunnitellaan pyöräilyn lisäksi myös jalankulkijoille ja monen muun näkökulman, kuten esteettömyyden ja liikenneturvallisuuden, näkökulmasta.

Suunnittelualueella suojateiden reunakivilinjat on suunniteltu esteettömyysohjeita soveltaen samalla periaatteella kuin uusissa kohteissa muullakin keskusta-alueella. Luiskattu reunakivi suojateiden reunassa pyöräilijöiden osuudella myös hidastaa ajonopeuksia, joka parantaa liikenneturvallisuutta keskusta-alueella.

Tuusulanväylän ja Autoasemankadun liittymän suojatiessä on tästä poiketen käytetty pyöräilijöiden osuudella 0-tasoon upotettua reunakiveä vastaavasti kuin uuden linja-autoaseman alueelle Tuusulanväylän ja Rykmentin puistotien liittymässä.

Kiertoliittymien ajojärjestelyt on suunniteltu kaikki käyttäjät, olemassa oleva katutila, katukalusteet, näkemät ja liikenneturvallisuus huomioon ottaen. Liittymän geometrian

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

muutosten avulla kevyen liikenteen käyttäjien havaittavuus paranee ajonopeuksien laskiessa.

Koskenmäentiellä olevassa kiinteistön pysäköintipaikan ajoliittymässä on vanhastaan suoja- ja suunnittelun aikana katsottiin hyväksi se siinä säilyttää liikenneturvallisuuden vuoksi.

Autoasemankadun ajokaistajärjestelyt on suunniteltu käytettävissä oleva katutila ja kadun varrella olevat toiminnot huomioon ottaen mahdollisimman toimiviksi oletettavissa olevilla kulkumuodoilla. Autoasemankadun nopeusrajoitus tulee olemaan 30 km/h.

Muistutus 3: Helsingin osuuskauppa Elanto

Näkemyksemme mukaan esitetyn katusuunnitelman muutosehdotuksen mukainen Autoasemankadun toteutus ei ole välityskyvyltään paras mahdollinen ja se voi olennaisesti heikentää koko Autoasemankadun toimivuutta. Huolenamme on, että suunnitelman mukainen risteysjärjestely Palvelukeskuksen liittymässä voi osoittautua ajoneuvoliikenteelle vaikeasti hahmotettavaksi, kun Tuusulanväylän suunnasta saavuttaessa, Palvelukeskuksen pysäköintikellariin ja pintapysäköintiin vievä kaista ei suuntaudu suoraan Palvelukeskuksen liittymään, vaan ajoura Autoasemankadulla muodostuu mutkittelevaksi. Poikkeukselliset ajourat ovat ongelmallisia erityisesti talviaikana, kun ajoratamerkinnot eivät näy ja lumi- tai jääpintaiseen tiehen piirtyvät virheelliset ajoreitit sotkevat liikennöintiä risteyksessä.

Olemme pyytäneet liikennesuunnittelijaa (Harri Haantio / WSP Finland Oy) tarkastelemaan suunnitelmaa ja tekemään sitä koskevat mahdolliset parannusehdotukset. Liikennesuunnittelija Haantio on tehnyt jäljempänä käsivaraisessa piirroksessa (liite 1) esitetyt kehitysehdotuksensa, jossa olennaisin muutosesitys on Tuusulanväylältä erkanevien Autoasemankadun kaistojen siirtäminen noin yhden kaistanleveyden verran koilliseen. Ko. muutoksella Autoasemankadun vasen kaista - joka vie Palvelukeskuksen pysäköintikellariin ja pintapysäköintiin - olisi kohtisuorassa linjassa Palvelukeskuksen liittymään. Kaistajärjestelyyn ei muilta osin esitetä tehtäväksi muutoksia, vaan Tuusulanväylän suunnasta tuleva oikeanpuoleinen kaista olisi tuolloinkin varattu pelkästään Autoasemankadua koilliseen, Hyrrän kortteliin suuntaan jatkavalle ajoneuvoliikenteelle.

Jos Palvelukeskuksen risteys ja liittymä aiheuttavat ruuhkaa, niin se heijastuu kumpaankin ajosuuntaan Autoasemankadulle. Puutteellisesti toimiva Palvelukeskuksen risteysalue olisi siis haitallinen myös esim. Hyrrän kortteliin suuntaavalle liikenteelle sekä edelleen kaikelle Tuusulanväylän ja Koskenmäentien väliselle läpiajoliikenteelle. Pyydämme, että Palvelukeskuksen risteysalueen parantamista koskeva kaistajärjestely huomioitaisiin vielä katusuunnitelman muutosehdotuksen käsittelyssä. Koko alueen liikenneverkon välityskykyyn vaikuttava parannus olisi otollista tehdä nyt, kun se voitaisiin samanaikaisesti huomioida myös Hyrrän korttelin vireillä olevassa asemakaavan muutosprosessissa nro 3660.

Edellä todetun kaistajärjestelyä koskevan esityksen lisäksi kiinnitämme vielä huomiota samaisen risteysalueen opastukseen. Liikennesuunnittelija Haantion laatimissa kommentteissa (liite 2) on esitys mm. portaaliopasteiden lisäämisestä ko. risteykseen. Portaaliopasteet selkeyttäisivät edelleen ajoa risteyksessä, erityisesti talviaikaan. Pyydämme myös liitteessä 2. olevien parannusehdotusten huomioimista katusuunnitelman muutosehdotuksen käsittelyssä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vastine 3

Autoasemankadun ajolinjauksien suunnittelun haasteena on ollut saada sovitettua kaksi tonttiajoliittymää kadun mutkaiseen kohtaan. Olemassa oleva asemakaavan mukainen katutila huomioon ottaen katusuunnitelmaehdotuksessa esitetty ratkaisu on käsityksemme mukaan toimivin.

Muistutuksen liitteenä 1 olevassa vaihtoehtoisessa Autoasemankadun linjausesityksessä ei ole otettu huomioon asemakaavan mukaista katutilaa vaan esitetyt katurakenteet ulottuvat useita metrejä Kesko Oyj:n omistaman kiinteistön 858-1-8027-1 puolelle. Katusuunnitelmaehdotus on laadittu noudattaen voimassa olevan asemakaavan, Hyrylän palvelukeskus, asemakaavan muutos (no 3615), mukaista katualueetta.

Katusuunnitelmaehdotuksen liikenteenohjaussuunnitelmassa (piir.no 2151-48) on esitetty opasteportaalit Autoasemankadulle sekä Tuusulanväylän että Koskenmäentien suunnasta palvelukeskusta lähestyttäessä. Palvelukeskushanke voi halutessaan lisätä omia merkkejään (esim. tilaa/täynnä -merkintä) pysäköintihallin ajorampin yhteyteen. Ajoramppi rakenteineen kuuluu palvelukeskushankkeen toteutukseen.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä Hyrylän uuteen palvelukeskukseen liittyvät katusuunnitelman muutos ehdotukset Hyryläntie plv 0-100, Koskenmäentie K2 plv 0-175, K3 plv 0-75, Autoasemankatu plv 0-130, Koskenmäenpolku, Pikkulotanaukio, Tykkimiehenpolku ja Tiilikasarminaukio katusuunnitelmaehdotukset Lotanpolku, Jääkäripolku plv 0-30 (piir.no 2151-31...48)

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

kiinteistöjen omistajat ja haltijat, muistutusten antajat, Helena Sundström, Anne Paakkinen, Jussi Pesonen, Jussi Lahtio, Mia Järvinen, Jari Huttunen, Jaana Åberg, Asko Honkanen, maankäyttö, kaavoitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 93

Viranhaltijoiden päätökset

Kunnanpuutarhuri

hankintapäätös:

§ 5 Agustanpuisto, viheralueiden rakentaminen, urakoitsijan valinta, 13.09.2024

§ 6 Lahopuun muodostaminen ja kuusien poistaminen, 13.09.2024

Liikenneinsinööri

muu päätös:

§ 11 Pataljoonantie, pysäköintiä koskevat liikennemerkkit Monion tonttiliittymässä, 27.08.2024

§ 12 Rykmentin puistotie, jkpp-väylän merkkimuutos ja suojatiemerkin poisto, 27.08.2024

§ 13 Tuusulanväylä ja Autoasemankatu, Taidekeskus Kasarmin opasteiden poistaminen, 10.09.2024

§ 14 Fallbackankaari, 30 km/h nopeusrajoitusalueen asettaminen, 10.09.2024

§ 15 Pataljoonantie 6, Monion pysäköintialueen ja pihan liikenteenohjausjärjestely, 10.09.2024

Rakennuspäällikkö

hankintapäätös:

§ 7 Riihikallion kampus, rakennesuunnittelusopimuksen kattohinnan korotus, 03.09.2024

Tilapalvelupäällikkö

§ 26 Arkkitehtisuunnittelun lisäresurssien hankinta konsulttipalveluna vuonna 2025, 09.09.2024

Yhdyskuntatekniikan päällikkö

§ 19 Ristikiven ja Pakkasraitin kevyen liikenteen väylien rakennussuunnittelu, suunnittelijan valinta, 03.09.2024

§ 20 Pohjatutkimukset: Lahelan kampus, Tuusula, 09.09.2024

muu päätös:

§ 17 Maantien 11610 (Tuusulantie) muuttaminen kaduksi - kadunpitopäätös välillä mt 145 - Keravan raja, 15.08.2024

§ 18 Maantien 11511 (Opintie) ja Nukarintien muuttaminen kaduksi - kadunpitopäätös Vanutehtaan asemakaavan mukaisilta alueilta, 16.08.2024

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Siren, kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- merkitä viranhaltijapäätökset tiedokseen
- ettei ottokelpoisia viranhaltijapäätöksiä oteta kuntalain 92 §:n nojalla teknisen lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 94

Ilmoitusasiat

TUUDno-2023-2731

- Tiedoksi Tekniselle lautakunnalle: Hallinto-oikeuden päätös: Katusuunnitelma Koskenmäentie välillä Paijalantie–Koskelantie. Valitus hylätty ja toinen valitus jätetty tutkimatta.
- Lahelanpelto III, OAS tulee nähtäville 17.10.2024
- Seuraava lautakuntien TEAMS yhteisinfo on ke 16.10.2024 klo 17 alkaen
- Seuraava teknisen lautakunnan kokous on ti 22.10.2024 klo 17 alkaen.
- työryhmien pöytäkirjoja

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Siren, kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 95

Muut asiat

Kunnan liikenneinsinööri Jukka-Matti Laakso ja Tapio Kinnunen Ramboll Finland Oy:stä esittelivät liikenneturvallisuussuunnitelmaa lautakunnalle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hallintovalitus

§92

Hallintovalitus

Hallintovalitus hallinto-oikeudelle

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Tuusulan kunnan internet-sivulla.

Tiedoksi saantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000

sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon jaetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.htm>

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§83, §84, §85, §86, §89, §91, §93, §94, §95

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§87, §88, §90

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, ei lueta määräaikaan.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, kirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelämä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava Tuusulan kunnalle virka-aikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä käyttäen alla olevia yhteystietoja:

Tuusulan kunta, tekninen lautakunta

osoite: PL 60, 04301 Tuusula

sähköposti: kirjaamo@tuusula.fi

puh. vaihde: 09 87 181

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä Tuusulan kunnan asiakaspalvelupiste TuusInfoon os. Autoasemankatu 1, 04300 Tuusula.